

Suvestinė redakcija nuo 2016-01-01

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [20-616](#), i. k. 10300VINUTA00000001

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS LIETUVOS RESPUBLIKOS APSKAITOS INSTITUTO
STANDARTŲ TARYBOS**

**N U T A R I M A S
DĖL VERSLO APSKAITOS STANDARTŲ PATVIRTINIMO**

2003 m. gruodžio 18 d. Nr. 1
Vilnius

Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų taryba **n u t a r i a** patvirtinti pridedamus verslo apskaitos standartus:

1. Neteko galios nuo 2011-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-12](#), 2010-05-13, Žin. 2010, Nr. 57-2828 (2010-05-18), i. k. 11020AAISAK00VAS-12

2. Neteko galios nuo 2016-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-41](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09638

3. Neteko galios nuo 2016-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-40](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09639

4. Neteko galios nuo 2016-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-6](#), 2015-04-13, paskelbta TAR 2015-05-29, i. k. 2015-08347

5. Neteko galios nuo 2011-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-14](#), 2010-06-04, Žin. 2010, Nr. 68-3431 (2010-06-12) ; Žin. 2010, Nr. 71-0 (2010-06-19), i. k. 11020AAISAK00VAS-14

6. Neteko galios nuo 2011-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-13](#), 2010-06-02, Žin. 2010, Nr. 68-3430 (2010-06-12), i. k. 11020AAISAK00VAS-13

7. Neteko galios nuo 2012-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-21](#), 2011-12-23, Žin. 2011, Nr. 161-7678 (2011-12-29), i. k. 11120AAISAK00VAS-21

8. 8-ąjį verslo apskaitos standartą „Nuosavas kapitalas“;

9. 9-ąjį verslo apskaitos standartą „Atsargos“;

10. Neteko galios nuo 2016-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-39](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09647

11. Neteko galios nuo 2016-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-38](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09640

12. 12-ąjį verslo apskaitos standartą „Ilgalaikis materialusis turtas“;

13. 13-ąjį verslo apskaitos standartą „Nematerialusis turtas“;

14. Neteko galios nuo 2016-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-22](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08541

15. 20-ąjį verslo apskaitos standartą „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“;
16. *Neteko galios nuo 2012-01-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-4](#), 2011-04-19, Žin. 2011, Nr. 48-2354 (2011-04-23), i. k. 11120AAISAK000VAS-4

17. 22-ąjį verslo apskaitos standartą „Užsienio valiutos kurso pasikeitimas“.

STANDARTŲ TARYBOS PIRMININKAS

GINTARAS ČERNIUS

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos Lietuvos
Respublikos apskaitos instituto
standartų tarybos
2003 m. gruodžio 18 d.
nutarimu Nr. 1
(Viešosios įstaigos Lietuvos
Respublikos apskaitos instituto
direktoriaus 2006 m. gruodžio 20 d.
įsakymo Nr. VAS-16 redakcija)

1-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ“

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2011-01-01

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-12](#), 2010-05-13, *Žin. 2010, Nr. 57-2828 (2010-05-18)*, i. k. 11020AAISAK00VAS-12

Priedo pakeitimai:

Nr. [VAS-12](#), 2010-05-13, *Žin., 2010, Nr. 57-2828 (2010-05-18)*, i. k. 11020AAISAK00VAS-12

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2016-01-01

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-41](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09638

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2016-01-01

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-40](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09639

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2016-01-01

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-6](#), 2015-04-13, paskelbta TAR 2015-05-29, i. k. 2015-08347

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2011-01-01

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-14](#), 2010-06-04, *Žin. 2010, Nr. 68-3431 (2010-06-12)* ; *Žin. 2010, Nr. 71-0 (2010-06-19)*, i. k. 11020AAISAK00VAS-14

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2011-01-01

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-13](#), 2010-06-02, *Žin. 2010, Nr. 68-3430 (2010-06-12)*, i. k. 11020AAISAK00VAS-13

Priedo pakeitimai:

Nr. [VAS-17](#), 2006-12-20, *Žin., 2006, Nr. 143-5449 (2006-12-30)*, i. k. 10600VIISAK00VAS-17

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2012-01-01

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-21](#), 2011-12-23, *Žin. 2011, Nr. 161-7678 (2011-12-29)*, i. k. 11120AAISAK00VAS-21

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos
apskaitos instituto direktoriaus
2006 m. liepos 17 d. įsakymu
Nr. VAS-8

8-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „NUOSAVAS KAPITALAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti, kaip turi būti apskaitoje registruojama ir finansinėse ataskaitose pateikiama informacija, susijusi su nuosavo kapitalo formavimu ir pokyčiais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, *Žin.*, 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

2. Standartas nustato, kaip apskaitoje turi būti registruojamos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su nuosavo kapitalo suformavimu, didinimu, mažinimu ar sudėties pasikeitimu.

3. Sąvoka „įmonė“ šiame standarte vartojama, kai standarto nuostatos yra taikomos visiems pelno siekiantiems juridiniams asmenims. Taikant standarto nuostatas skirtingos teisinės formos pelno siekiantiems juridiniams asmenims, jiems pavadinti vartojamos skirtingos sąvokos:

3.1. akcinė bendrovė – akcinėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms;

3.2. valstybės įmonė – valstybės ir savivaldybės įmonėms;

3.3. neribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo – tikrosioms ūkinėms bendrijoms ir komanditinėms ūkinėms bendrijoms, individualioms įmonėms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, *Žin.*, 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK000VAS-22

4. Šiame standarte savininkais vadinami akcinių bendrovių ir uždarųjų akcinių bendrovių akcininkai, valstybės ir savivaldybės įmonių savininkai, t. y. šių įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, individualios įmonės savininkas, tikrosios ūkinės bendrijos tikrieji nariai, komanditinės ūkinės bendrijos tikrieji nariai ir komanditoriai, mažosios bendrijos nariai, o kitokių teisinių formų įmonių – pajininkai, dalininkai ir kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, turintys savininkų teises.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, *Žin.*, 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK000VAS-22

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Akcijos – vertybiniai popieriai, patvirtinantys jų savininkų teisę dalyvauti akcinės bendrovės valdyme.

Akcijų priedai – akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės nuosavo kapitalo dalis, lygi akcijų emisijos kainos ir nominaliosios vertės skirtumui.

Apmokėtas įstatinis kapitalas – apmokėta pasirašytų akcijų nominaliosios vertės dalis.

Valstybės ir savivaldybės įmonės savininko kapitalas -valstybės ir savivaldybės įmonės savininko įmonei perduoto turto, jeigu tai nėra dotacija arba turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, vertė.

Įstatinis kapitalas (pasirašytasis) – pasirašytų akcijų nominaliųjų verčių suma.

Nepaskirstytasis pelnas – įmonės sukauptas ir įstatymų nustatyta tvarka dar nepaskirstytas pelnas.

Nepaskirstytieji nuostoliai – įmonės sukaupti ir įstatymų nustatyta tvarka dar nepadengti nuostoliai.

Įmonės nuosavas kapitalas – įmonės turto vertės dalis, likusi iš visos turto vertės atėmus visų įsipareigojimų vertę.

Įmonės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita – finansinė ataskaita, kurioje pateikiami duomenys apie įmonės nuosavo kapitalo pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį.

Perkainojimo rezervas – rezervas, sudaromas perkainojus ilgalaikį materialųjį turtą ir (arba) tikrąją vertę įvertinus su veiksmingomis apsidraudimo priemonėmis susijusį finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus.

Privalomasis rezervas – įstatymų nustatyta tvarka sudaromas rezervas, skirtas įmonės nuostoliams padengti.

Rezervas – laikinasis (tikslinis) pelno panaudojimo apribojimas, skirtas savininkų numatytiems tikslams.

Rezervas savoms akcijoms įsigyti – savoms akcijoms įsigyti sudaromas rezervas, kurio dydis yra ne mažesnis už numatytą įsigyti savų akcijų įsigijimo verčių sumą.

Savos akcijos – akcijos, kurias įsigijo jas išleidusi akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė.

Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas – tik valstybės nuosavybė esančio turto, teisės aktų nustatyta tvarka perduoto įmonei patikėjimo teise valdyti, naudoti ir juo disponuoti, vertė.

Turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė – turtas, kuris išimtinę nuosavybės teise priklauso valstybei.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, *Žin.*, 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

Nr. [VAS-47](#), 2015-09-04, paskelbta TAR 2015-09-07, i. k. 2015-13571

III. AKCINĖS BENDROVĖS NUOSAVO KAPITALO SUDĖTIS

5. Akcinės bendrovės nuosavam kapitalui priskiriama:

- 5.1. apmokėta įstatinio kapitalo dalis;
- 5.2. akcijų priedai;
- 5.3. perkainojimo rezervas (rezultatai);
- 5.4. privalomasis rezervas;
- 5.5. rezervas savoms akcijoms įsigyti;
- 5.6. kiti rezervai;
- 5.7. nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).

IV. ĮSTATINIO KAPITALO APSKAITA

6. Akcinė bendrovė gali išleisti vienos ar kelių klasių akcijas. Jei išleidžiamos kelių klasių akcijos, kiekviena akcijų klasė turi būti registruojama atskirai.

7. Steigiant naują akcinę bendrovę, pasirašytasis įstatinis kapitalas apskaitoje registruojamas po to, kai akcinė bendrovė įregistruojama įstatymų nustatyta tvarka.

8. Pasirašytasis įstatinis kapitalas registruojamas įstatinio kapitalo sąskaitoje visa suma, neatsižvelgiant į apmokėtą dalį. Neapmokėta akcijų dalis registruojama sąskaitoje, kontrarinėje įstatinio kapitalo sąskaitai.

9. Jei už išleistas akcijas atsiskaitoma turtu (įskaitant kitos akcinės bendrovės akcijas), akcijų emisijos kaina yra lygi už jas gauto turto tikrajai vertei.

10. Įstatinio kapitalo sąskaitoje registruojama tik nominalioji akcijų vertė.

11. Jei akcijų emisijos kaina viršija jų nominaliąją vertę, nominaliosios vertės perviršis registruojamas akcijų priedų sąskaitoje. Šioje sąskaitoje parodoma apmokėta perviršio dalis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, *Žin.*, 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

12. Jei yra priimtas akcininkų sprendimas didinti (mažinti) įstatinį kapitalą, įstatinio kapitalo padidėjimas (sumažėjimas) apskaitoje registruojamas, kai teisės aktų nustatyta tvarka įregistruojami

pakeisti akcinės bendrovės įstatai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, Žin., 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-22

13. Neteko galios nuo 2013-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, Žin., 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-22

14. Įstatinis kapitalas gali būti mažinamas tik įstatymų nustatyta tvarka.

V. AKCIJŲ PRIEDŲ APSKAITA

15. Akcijų priedai – akcinės bendrovės nuosavo kapitalo sudedamoji dalis. Akcijų priedai atsiranda, kai akcijų emisijos kaina viršija nominaliąją akcijų vertę.

16. Jeigu, išleidžiant naują akcinės bendrovės akcijų emisiją, yra išlaidų, kurios tiesiogiai gali būti priskirtos šių akcijų išleidimui, tai akcijų priedai apskaitoje registruojami atėmus šias išlaidas.

17. Akcijų priedų sumos mažinimas apskaitoje registruojamas:

17.1. kai akcijų priedų suma didinamas įstatinis kapitalas;

17.2. kai akcininkų sprendimu dengiami akcinės bendrovės nuostoliai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, Žin., 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-22

VI. PERKAINOJIMO REZERVO (REZULTATŲ) APSKAITA

18. Jei įmonė perkainoja ilgalaikį materialųjį turtą, turto vertės padidėjimo suma registruojama turto ir nuosavo kapitalo sąskaitose. Nuosavo kapitalo dalyje ši suma registruojama perkainojimo rezervo (rezultatų) sąskaitoje.

18¹. Perkainojimo rezervo (rezultatų) sąskaitoje registruojama pelno ar nuostolio dalis, kuri atsiranda, kai apsidraudimo priemonės nuo pinigų srautų ir (ar) nuo grynujų investicijų į užsienio įmonę valiutos kurso pasikeitimo įvertinamos tikrąja verte pagal 26-ąjį verslo apskaitos standartą „Išvestinės finansinės priemonės“.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

19. Kai dėl turto perkainojimo pripažįstamas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas, tai perkainojimo rezervas (rezultatai) apskaitoje registruojamas suma, kuri gaunama iš perkainojimo rezervo (rezultatų) atėmus atidėtojo mokesčio įsipareigojimą.

20. Perkainojimo rezervo (rezultatų) mažinimas apskaitoje registruojamas:

20.1. kai šiuo rezervu ar jo dalimi didinamas įstatinis kapitalas;

20.2. kai perkainotas turtas nuvertėja;

20.3. kai perkainotas turtas ir (ar) iš apsidraudimo priemonės atsiradęs finansinis turtas ar finansinis įsipareigojimas nurašomi;

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

20.4. kai perkainotas turtas ir (ar) iš apsidraudimo priemonės atsiradęs finansinis turtas ar finansinis įsipareigojimas perleidžiamas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

20.5. kai perkainotas turtas neatlygintinai perduodamas kitam asmeniui;

20.6. kai perkainotas turtas nudėvimas;

20.7. kai nudėvimas arba nuvertėja investicinis turtas, kuris apskaitomas taikant įsigijimo

savikainos būdą ir kuris į investicinio turto grupę buvo perkeltas iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių, kuriose jis buvo apskaitomas perkainota verte, ir yra likusi su tuo turtu susijusio perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis;

20.8. kai pasirinkus investicinio turto apskaitos tikrąją vertę būdą, į investicinio turto grupę perkeltas turtas iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių, kuriose jis buvo apskaitomas perkainota verte ir yra likusi su tuo turtu susijusio perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis;

20.9. kai dėl tikrosios vertės pasikeitimo sumažėja iš apsidraudimo priemonės atsiradusio finansinio turto ar padidėja iš apsidraudimo priemonės atsiradusio finansinio įsipareigojimo vertė.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

21. Jei perkainojimo rezervas (rezultatai) mažinamas dėl anksčiau perkainoto turto nuvertėjimo, apskaitoje mažinama likusi nepanaudota to turto perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis ir registruojamas atidėtojo mokesčio įsipareigojimo, jei toks buvo pripažintas, sumažėjimas. Jei turto vertės sumažėjimo suma didesnė už to turto perkainojimo rezervo (rezultatų) sumą, apskaitoje registruojamas perkainojimo rezervo (rezultatų) sumažėjimas ir nuostolis dėl turto vertės sumažėjimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

22. Kai perkainojimo rezervo (rezultatų) mažinimas apskaitoje registruojamas dėl perkainoto turto nurašymo, perleidimo ar kitokio perdavimo, tai perkainojimo rezervas (rezultatai) mažinamas tik ta suma, kuri priskiriama konkrečiam turtui. Suma, kuria sumažintas perkainojimo rezervas (rezultatai), didinamas nepaskirstytasis pelnas (mažinami nuostoliai).

22¹. Nurašant ar perleidžiant iš apsidraudimo priemonės atsiradusį finansinį turtą ar finansinį įsipareigojimą arba dėl tikrosios vertės pasikeitimo sumažėjus iš apsidraudimo priemonės atsiradusio finansinio turto ar padidėjus iš apsidraudimo priemonės atsiradusio finansinio įsipareigojimo vertei, apskaitoje registruojamas perkainojimo rezervo (rezultatų) sumažėjimas ir pelno (nuostolių) ataskaitoje parodomas pelnas ar nuostoliai.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

23. Nudėvint perkainotą turtą, apskaitoje registruojamas perkainojimo rezervo (rezultatų) mažinimas. Šis rezervas (rezultatai) mažinamas perkainotos vertės nusidėvėjimo dalimi, įvertinus susijusio atidėtojo mokesčio įsipareigojimo pokyčius, jei perkainojimo metu toks įsipareigojimas buvo pripažintas. Suma, kuria sumažintas perkainojimo rezervas (rezultatai), didinamas nepaskirstytasis pelnas (mažinami nuostoliai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

24. Neriboto naudojimo laiko ilgalaikio turto perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis negali būti mažinama, išskyrus tuos atvejus, kai šis turtas nuvertėja, perleidžiamas ar perduodamas kitai įmonei arba kai perkainojimo rezervu (rezultatais) didinamas įstatinis kapitalas. Todėl mažinant neriboto naudojimo laiko turto perkainojimo rezervo (rezultatų) dalį, apskaitoje atliekami tokie patys įrašai, kaip ir mažinant riboto naudingo tarnavimo laiko turto perkainojimo rezervo (rezultatų) dalį.

25. Jei perkainojimo rezervas (rezultatai) mažinamas dėl investicinio turto, kurio apskaitai taikomas įsigijimo savikainos būdas ir kuris į šią grupę buvo perkeltas iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių, kuriose jo apskaitai buvo taikytas perkainotos vertės būdas, nusidėvėjimo, tai jis mažinamas perkainotos vertės nusidėvėjimo dalimi, įvertinus susijusio atidėtojo mokesčio įsipareigojimo pokyčius, jei perkainojimo metu toks įsipareigojimas buvo pripažintas. Suma, kuria sumažintas perkainojimo rezervas (rezultatai), didinamas nepaskirstytasis pelnas (mažinami nuostoliai).

Punkto pakeitimai:

26. Jei perkainojimo rezervas (rezultatai) mažinamas dėl investicinio turto, kurio apskaitai taikomas įsigijimo savikainos būdas ir kuris į šią grupę buvo perkeltas iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių, kuriose jo apskaitai buvo taikytas perkainotos vertės būdas, nuvertėjimo, tai jis mažinamas likusia nepanaudota to turto perkainojimo rezervo (rezultatų) dalimi ir registruojamas atidėtojo mokesčio įsipareigojimo, jei toks buvo pripažintas, sumažėjimas. Jei turto vertės sumažėjimo suma didesnė už jo perkainojimo rezervo (rezultatų) sumą, apskaitoje registruojamas perkainojimo rezervo (rezultatų) sumažėjimas ir nuostolis dėl turto vertės sumažėjimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

27. Jei perkainojimo rezervo (rezultatų) mažinimas apskaitoje registruojamas dėl pasirinkto investicinio turto apskaitos tikrąja verte būdo, kai į investicinio turto grupę perkeliamas turtas iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių, kuriose jis buvo apskaitomas perkainota verte, tai perkainojimo rezervas (rezultatai) mažinamas to perkeliama turto nepanaudota perkainojimo rezervo (rezultatų) dalimi. Suma, kuria sumažintas perkainojimo rezervas (rezultatai), didinamas nepaskirstytasis pelnas (mažinami nuostoliai).

VII. PRIVALOMOJO REZERVO APSKAITA

28. Privalomasis rezervas sudaromas iš paskirstytinojo pelno. Šis rezervas sudaromas ir naudojamas įstatymų nustatyta tvarka. Sudarant rezervą, apskaitoje registruojamas paskirstytinojo pelno sumažėjimas ir privalomojo rezervo padidėjimas. Panaudojus rezervą nuostoliams mažinti, apskaitoje registruojamas nuostolių ir privalomojo rezervo sumažėjimas. Kitais teisės aktų nustatytais atvejais mažinant privalomąjį rezervą, apskaitoje registruojamas jo sumažėjimas ir paskirstytinojo pelno padidėjimas.

VIII. REZERVO SAVOMS AKCIJOMS ĮSIGYTI APSKAITA

29. Numačius sumą, kurią reikės sumokėti už planuojamas įsigyti savas akcijas, įstatymų nustatyta tvarka joms įsigyti sudaromas rezervas. Registruojant šį rezervą, apskaitoje mažinamas nepaskirstytasis pelnas ir sudaromas tokios pat sumos rezervas savoms akcijoms įsigyti.

30. Supirktos savos akcijos registruojamos sąskaitoje, kuri yra kontrarinė įstatinio kapitalo sąskaitai, atitinkamai įregistruojant pinigų ar kito turto sumažėjimą ar įsipareigojimą.

31. Jei supirkus akcijas rezervas savoms akcijoms įsigyti yra didesnis už įsigytų akcijų įsigijimo vertę, jis gali būti mažinamas teisės aktų nustatyta tvarka. Registruojant apskaitoje rezervo mažinimą, atitinkamai didinamas nepaskirstytasis pelnas.

32. Rezervas savoms akcijoms įsigyti negali būti paskirstytas tol, kol bendrovė turi savų akcijų. Anuliavus ar pardavus savas akcijas, rezervas savoms akcijoms įsigyti mažinamas teisės aktų nustatyta tvarka. Priėmus sprendimą panaikinti rezervą, apskaitoje registruojamas rezervo savoms akcijoms įsigyti sumažėjimas ir nepaskirstytojo pelno padidėjimas.

33. Jei, parduodant savas akcijas, susidaro pelno ar nuostolių, jie registruojami nepaskirstytojo pelno (nuostolių) sąskaitoje.

IX. KITŲ REZERVŲ APSKAITA

34. Kiti rezervai sudaromi, didinami ir mažinami įstatymų ir įmonės įstatų nustatyta tvarka. Savininkams priėmus sprendimą sudaryti ar panaikinti rezervus, apskaitoje registruojamas rezervo padidėjimas (sumažėjimas), ta pačia suma mažinant (didinant) nepaskirstytąjį pelną.

35. Jei darbuotojų premijoms, valdybos ir stebėtojų tarybos narių tantjemoms ir kitoms išmokoms yra sudaromas rezervas, tai susijusias išmokas (ar jų dalis) pripažinus ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis ir parodžius pelno (nuostolių) ataskaitoje, toks rezervas (ar jo dalis)

savininkų sprendimu panaikinamas ir padidinamas nepaskirstytasis pelnas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

X. NEPASKIRSTYTOJO PELNO (NUOSTOLIŲ) APSKAITA

36. Nepaskirstytojo pelno mažinimas registruojamas apskaitoje, kai registruojami ataskaitinio laikotarpio nuostoliai, taip pat savininkams priėmus sprendimą paskirstyti pelną, pardavus savas akcijas mažesne kaina nei jos buvo supirktos, registruojant esminių klaidų taisymo ir apskaitos politikos pakeitimo rezultata, registruojant išlaidų, tiesiogiai priskiriamų akcijų išleidimui, sumos dalį, viršijančią su ta emisija susijusių akcijų priedų sumą, ir kitais teisės aktų nustatytais atvejais.

37. Pelną paskirstymas apskaitoje registruojamas tada, kai savininkai priima sprendimą pelną paskirstyti, neatsižvelgiant į tai, kada jis buvo uždirbtas.

38. Nepaskirstytojo pelno didinimas registruojamas apskaitoje, kai registruojamas ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas, taip pat priėmus sprendimą mažinti arba panaikinti anksčiau sudarytus rezervus, pardavus savas akcijas didesne kaina nei jos buvo supirktos, registruojant esminių klaidų taisymo ir apskaitos politikos pakeitimo rezultata, perkainojimo rezervo sumą, kuri priskiriama perkainoto turto nudėvėtai daliai, ir kitais teisės aktų nustatytais atvejais.

39. Nepaskirstytųjų nuostolių mažinimas registruojamas apskaitoje, kai registruojamas ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas, taip pat gavus savininkų įnašus nuostoliams padengti, priėmus sprendimą padengti nuostolius iš rezervų ar nuostolių suma mažinant įstatinį kapitalą, registruojant esminių klaidų taisymo ir apskaitos politikos pakeitimo rezultata, perkainojimo rezervo sumą, kuri priskiriama perkainoto turto nudėvėtai daliai.

40. Nepaskirstytųjų nuostolių didinimas registruojamas apskaitoje, kai registruojami ataskaitinio laikotarpio nuostoliai, esminių klaidų taisymo ir apskaitos politikos pakeitimo rezultatas, išlaidų, tiesiogiai priskiriamų akcijų išleidimui, sumos dalis, viršijanti akcijų priedų straipsnio sumą.

XI. VALSTYBĖS ĮMONIŲ NUOSAVAS KAPITALAS

41. Valstybės įmonės nuosavam kapitalui priskiriama:

41.1. įmonės savininko kapitalas;

41.2. turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas;

41.3. turtą, kuris yra naudojamas valstybės institucijų ir įstaigų funkcijoms atlikti ir kuris yra perduotas įmonei valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, atitinkantis kapitalas (toliau – centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkantis kapitalas);

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

41.4. perkainojimo rezervas (rezultatai);

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

41.5. privalomasis rezervas;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

41.6. kiti rezervai;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

41.7. nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

42. Valstybės įmonės nuosavas kapitalas apskaitoje registruojamas taip:

42.1. įmonės savininko kapitalas -vadovaujantis šio skyriaus nuostatomis;

42.2. turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas - vadovaujantis šio skyriaus nuostatomis;

42.3. centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkantis kapitalas – vadovaujantis šio skyriaus nuostatomis;

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

42.4. perkainojimo rezervas (rezultatai) – vadovaujantis šio standarto VI skyriaus nuostatomis;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

42.5. privalomasis rezervas – vadovaujantis šio standarto VII skyriaus nuostatomis;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

42.6. kiti rezervai – vadovaujantis šio standarto IX skyriaus nuostatomis;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

42.7. nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) – vadovaujantis šio standarto X skyriaus nuostatomis.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

43. Įsteigus valstybės įmonę, įmonės savininko kapitalas apskaitoje registruojamas po to, kai įmonė įregistruojama įstatymų nustatyta tvarka. Įmonės savininko kapitalas yra lygus įmonei perduoto turto, jei tai nėra dotacija arba turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, vertei, nurodytai perdavimo akte.

44. Savininko kapitalo didinimas apskaitoje registruojamas, kai teisės aktų nustatyta tvarka priimamas sprendimas padidinti savininko kapitalą. Savininko kapitalas didinamas sprendime nurodyta turto verte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

45. Kai valstybės įmonei perduotas turtas teisės aktų nustatyta tvarka yra grąžinamas savininkui arba savininko nurodymu perduodamas kitam asmeniui, apskaitoje registruojamas savininko kapitalo mažinimas grąžinamo arba perduodamo turto likutine verte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

46. Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantį kapitalą sudaro tik turto, kuris yra valstybės nuosavybė ir kuris teisės aktų nustatyta tvarka perduotas įmonei patikėjimo teise valdyti, naudoti ir juo disponuoti, vertė. Patikėjimo teise gauto turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, įsigijimo savikaina yra jo vertė, nurodyta perdavimo akte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

47. Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas apskaitoje registruojamas, jei steigiant įmonę įstatymų nustatyta tvarka jai toks turtas buvo

perduotas patikėjimo teise. Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas apskaitoje registruojamas tik tada, kai valstybės įmonė įregistruojama įstatymų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

48. Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo didinimas apskaitoje registruojamas, kai teisės aktų nustatyta tvarka priimamas sprendimas didinti tą turtą atitinkantį kapitalą. Šis kapitalas didinamas sprendime nurodyta turto verte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

49. Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo mažinimas apskaitoje registruojamas:

49.1. kai toks turtas nudėvimas, jeigu jis nenaudojamas įmonės pajamoms uždirbti;

49.2. kai toks turtas nuvertėja, jeigu jis nenaudojamas įmonės pajamoms uždirbti;

49.3. kai toks turtas grąžinamas savininkui ar savininko nurodymu perduodamas kitam asmeniui;

49.4. kai toks turtas teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstamas netinkamu naudoti ir nurašomas, jeigu jis nenaudojamas įmonės pajamoms uždirbti;

49.5. kai tokiam turtui sukurti skirtos lėšos yra panaudojamos ne pagal paskirtį ir (ar) grąžinamos įmonės savininkui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

50. Jei turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, patikėjimo teise buvo gautas ir į valstybės įmonės savininko kapitalą įtrauktas iki to ataskaitinio laikotarpio, kada buvo pradėta ši standartą taikyti, tai ši standartą taikant pirmą kartą įmonės savininko kapitalas turėtų būti sumažinamas patikėjimo teise gauto turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, balansine verte, buvusią ataskaitinio laikotarpio pradžioje, ir atitinkamai padidinamas ši turtą atitinkantis kapitalas, jeigu teisės aktuose nenustatyta kitaip.

50¹. Centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkantį kapitalą sudaro turto, kuris yra naudojamas valstybės institucijų ir įstaigų funkcijoms atlikti ir perduotas įmonei valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise (toliau – centralizuotai valdomas valstybės turtas), vertė. Patikėjimo teise gauto centralizuotai valdomo valstybės turto įsigijimo savikaina yra jo vertė, nurodyta perdavimo akte.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

50². Centralizuotai valdomas valstybės turtą atitinkantis kapitalas didinamas ar mažinamas sprendime nurodyta verte. Jei kapitalas mažinamas tokia verte, kokia šis turtas buvo perduotas valstybės turto valdytojui, mažinant centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkantį kapitalą, registruojamas centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkančio kapitalo sumažėjimas ir (arba) nepaskirstytojo pelno (nuostolių), įsipareigojimų, kurie pripažįstami pagal 18-ąjį verslo apskaitos standartą „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, padidėjimas.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

51. *Neteko galios nuo 2013-01-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin. 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

12 skyrius. *Neteko galios nuo 2013-01-01*

Skyriaus naikinimas:

Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, Žin. 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK000VAS-22

XII. MAŽOSIOS BENDRIJOS NUOSAVAS KAPITALAS

51. Nuosavo kapitalo dalyje parodomi mažosios bendrijos narių įnašai, perkainojimo rezervas (rezultatai), kiti rezervai ir nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).

52. Savininkų įnašų sąskaitoje registruojama visa mažosios bendrijos steigimo sutartyje ar akte nurodyta įnašų vertė. Mažosios bendrijos narių dar nesumokėta dalis apskaitoje registruojama kontrarinėje savininkų įnašų sąskaitoje, kaip iš jų gautini įnašai. Balanso kapitalo straipsnyje parodomi iš mažosios bendrijos narių faktiškai gauti įnašai.

53. Jei iš mažosios bendrijos pasitraukusiam nariui grąžinamas įnašas ar kompensuojama jo vertė, mažinama apskaitoje užregistruota mažosios bendrijos narių įnašų suma ir nario įnašui proporcinga pelno ar nuostolių dalimi mažinamas nepaskirstytasis pelnas ar nuostoliai.

54. Perkainojimo rezervas (rezultatai) registruojamas vadovaujantis šio standarto VI skyriaus, o kiti rezervai – IX skyriaus nuostatomis.

55. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) registruojamas vadovaujantis šio standarto X skyriaus nuostatomis

Papildyta skyriumi:

Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, Žin., 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-22

XIII. NERIBOTOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS JURIDINIŲ ASMENŲ NUOSAVAS KAPITALAS

56. Nuosavo kapitalo dalyje parodomi individualios įmonės savininko, tikrosios ūkinės bendrijos ir komanditinės ūkinės bendrijos (toliau – ūkinė bendrija) tikrųjų narių ir komanditorių įnašai, perkainojimo rezervas (rezultatai), kiti rezervai ir nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).

57. Finansinių ataskaitų nuosavo kapitalo dalyje parodoma individualiai įmonei jo savininko perduotų pinigų ar kitokio savininkui nuosavybės teise priklausančio turto vertė, nustatyta pagal teisės aktų reikalavimus.

58. Savininkų įnašų padidėjimas apskaitoje registruojamas ir finansinių ataskaitų nuosavo kapitalo dalyje parodomas, kai teisės aktų nustatyta tvarka:

58.1. Individualios įmonės savininkas perduoda pinigus arba jam nuosavybės teise priklausančią turtą individualios įmonės nuosavybėn.

58.2. Ūkinė bendrija įregistruoja bendrijos veiklos sutarties pakeitimus dėl tikrųjų narių ar komanditorių įsipareigojimų įnešti įnašus į bendriją.

59. Bendrijos veiklos sutarties ar jos pakeitimo įregistravimo dieną apskaitoje registruojama visa bendrijos veiklos sutartyje nurodyta įnašų suma. Tikrųjų narių ar komanditorių dar nesumokėta dalis apskaitoje registruojama kontrarinėje savininkų įnašų sąskaitoje, kaip iš jų gautini įnašai. Ūkinės bendrijos finansinių ataskaitų nuosavo kapitalo dalyje parodomi faktiškai iš savininkų gauti įnašai.

60. Savininkų įnašų sumažėjimas apskaitoje registruojamas ir finansinių ataskaitų nuosavo kapitalo dalyje parodomas, kai teisės aktų nustatyta tvarka:

60.1. Individualios įmonės savininkas iš individualios įmonės atsiima savo piniginių ar turtinių įnašų.

60.2. Ūkinė bendrija įregistruoja bendrijos veiklos sutarties pakeitimą dėl bendrijos tikrojo nario ar komanditoriaus pasitraukimo iš bendrijos ir apskaitoje užregistruoja savo įsipareigojimą iš bendrijos pasitraukusiam asmeniui.

61. Kai iš ūkinės bendrijos pasitraukiančiam tikrajam nariui ar komanditoriui grąžinamas jo įnašas, apskaitoje bendra savininkų įnašų suma, jeigu ko kita nenurodyta bendrijos veiklos sutartyje, mažinama tikrojo nario ar komanditoriaus įnašo, atitinkančio bendrijos turto dalį, verte, o nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) – tikrajam nariui ar komanditoriui tenkančia pelno (nuostolių) dalimi.

62. Perkainojimo rezervas (rezultatai) registruojamas vadovaujantis šio standarto VI skyriaus,

o kiti rezervai – IX skyriaus nuostatomis.

63. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) registruojamas vadovaujantis šio standarto X skyriaus nuostatomis.

Papildyta skyriumi:

Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, *Žin.*, 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-22

XIV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, *Žin.*, 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-22

64. Nauja standarto redakcija turi būti taikoma sudarant 2006 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas, taip pat gali būti taikoma sudarant ir ankstesnių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, *Žin.*, 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, *Žin.*, 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-22

Priedo pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2006-07-17, *Žin.*, 2006, Nr. 80-3175 (2006-07-22), i. k. 10600VIISAK000VAS-8

9-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „ATSARGOS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti atsargų apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

2. Standartas nustato atsargų įsigijimo savikainos nustatymo, sunaudotų (parduotų) atsargų ir jų likučių įkainojimo, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

3. Standartas netaikomas įtraukiant į apskaitą:

3.1. nebaigtus darbus pagal statybos rangos sutartis, tarp jų paslaugas, kurios tiesiogiai susijusios su statybos rangos sutartimis;

3.2. finansinį turtą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

3.3. biologinį turtą, susijusį su žemės ūkio veikla;

3.4. mineralines iškasenas.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Atsargos – trumpalaikis turtas (žaliavos ir komplektuojamieji gaminiai, nebaigta gamyba, pagaminta produkcija bei pirktos prekės, skirtos perparduoti), kuri įmonė sunaudoja pajamoms uždirbti per vienerius metus arba per vieną įmonės veiklos ciklą.

Balansinė atsargų vertė – vertė, kuria atsargos yra parodytos balanse.

Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo ir galimas pardavimo išlaidas.

Įsigijimo (pasigaminimo) savikaina – sumokėta ar mokėtina pinigų ar pinigų ekvivalentų suma ar kito mainais atiduoto ar sunaudoto turto vertė įsigyjant ar pasigaminant turtą.

Prekės – turtas, pirktas perparduoti, ir įmonės pagaminta produkcija, skirta parduoti.

Veiklos ciklas – laikotarpis nuo veiklos procese naudojamų atsargų įsigijimo iki jų realizavimo už pinigų arba už lengvai pinigais paverčiamą priemonę.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [VAS-28](#), 2010-12-01, *Žin.*, 2010, Nr. 144-7396 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK000VAS-28

III. ATSARGŲ ĮVERTINIMAS

4. Registruojant atsargas apskaitoje, jos įvertinamos įsigijimo savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina arba grynąją galimo realizavimo vertę, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų yra mažesnė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

IV. ATSARGŲ ĮSIGIJIMO SAVIKAINA

5. Atsargų įsigijimo savikainą sudaro pirkimo kaina, pakoreguota atlikto pirktų atsargų nukainojimo ir gautų nuolaidų sumomis. Pirkimo kainos koregavimai, atlikti po atsargų užregistravimo apskaitoje ir susiję su atsargų nukainojimais ir nuolaidomis, apskaitoje parodomi taip:

5.1. jeigu atsargos parduotos – koreguojama parduotų prekių savikaina, mažinant ją nuolaidų ir nukainojimo suma;

5.2. jeigu atsargos dar neparduotos, koreguojama jų įsigijimo savikaina mažinant ją šioms atsargoms tenkančia nuolaidų ir nukainojimo suma. Tačiau jei įsigijimo savikainos koreguoti neįmanoma, koreguojama parduotų prekių savikaina, kaip nurodyta 5 punkto 1 papunktyje.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

6. Nustatant atsargų įsigijimo savikainą, prie pirkimo kainos pridedami visi su pirkimu susiję mokesčiai bei rinkliavos (išskyrus tuos, kurie vėliau bus atgauti), gabenimo, paruošimo naudoti bei kitos tiesiogiai susijusios su atsargų įsigijimu išlaidos. Atsargų gabenimo, sandėliavimo ir kitos išlaidos gali būti pripažintos sąnaudomis (pardavimo savikaina) tą patį laikotarpį, kai buvo patirtos, jei sumos yra nereikšmingos.

7. Į atsargų įsigijimo savikainą neįskaitomas sumokėtas pridėtinės vertės mokestis, išskyrus tuos atvejus, kai šis mokestis negrąžintinas, o jo pripažinimas ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudomis reikšmingai iškraipytų įmonės veiklos rezultatus.

7¹. Jei už įsigijamas atsargas bus atsiskaitoma per ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį, atsargos apskaitoje turi būti registruojamos tikrąja atlygio verte, kuri būtų lygi kainai, už kurią jas galima įsigyti atsiskaitant iš karto. Mokėtinų sumų ir tikrosios atlygio vertės skirtumas pripažįstamas palūkanų sąnaudomis per visą atsiskaitymo laikotarpį.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

8. Atsargos, įsigytos užsienio valiuta, apskaitoje registruojamos finansinių ataskaitų valiuta, taikant pirkimo dieną galiojusį apskaitoje taikomą euro ir užsienio valiutos santykį, nustatytą vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu (toliau – užsienio valiutos kursas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-33](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20443

8¹. Neatlygintinai gautų (dovanotų) atsargų savikainą sudaro dovanojimo sutartyje ar kitame dokumente nurodyta to turto vertė, kuri negali būti didesnė už grynąją galimo realizavimo vertę, ir su šių atsargų gavimu ir paruošimu parduoti (naudoti) susijusios išlaidos.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

8². Jei nėra neatlygintinai gautų (dovanotų) atsargų aktyviosios rinkos arba negalima patikimai nustatyti grynosios galimo realizavimo vertės, nemokamai arba už labai mažą kainą gauto turto įsigijimo savikaina yra išlaidų, kurios tiesiogiai susijusios su to turto įsigijimu ir paruošimu parduoti (naudoti), suma.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

8³. Jei atsargų aktyviosios rinkos nėra arba turto grynosios galimo realizavimo vertės patikimai nustatyti negalima, o neatlygintinai gaunant turtą nepatiriama jokių išlaidų, šio turto įsigijimo savikaina yra lygi nuliui.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

9. Kai atsargų judėjimo ir jų likučių ataskaitinio laikotarpio pabaigoje traukti į apskaitą faktine įsigijimo savikaina netikslinga arba neįmanoma, gali būti taikomi kiti įvertinimo būdai. Pavyzdžiui, mažmeninių kainų būdas, kuris dažnai taikomas mažmeninėje prekyboje vertinti dideliame kiekiui greitai kintančio asortimento atsargų, kurių pelningumas yra panašus. Šiuo atveju atsargų savikaina nustatoma iš atsargų likučių, įvertintų pardavimo kainomis, atimant bendrojo pelno dalį, kuri dažniausiai apskaičiuojama naudojant vidutinį kiekvienos prekių rūšies bendrojo pelno procentą.

V. ATSARGŲ (PRODUKCIJOS) PASIGAMINIMO SAVIKAINA

10. Pagamintų per ataskaitinį laikotarpį atsargų (produkcijos) savikainą sudaro tiesioginės ir netiesioginės gamybos išlaidos.

11. Tiesioginės gamybos išlaidos – išlaidos, kurias be žymių sąnaudų galima tiesiogiai priskirti gaminamai produkcijai. Tiesioginėmis gamybos išlaidomis paprastai laikomos pagrindinių žaliavų (medžiagų), komplektuojamųjų gaminių ir tiesioginio darbo užmokesčio išlaidos.

12. Pagrindinių žaliavų (medžiagų) išlaidos apima produkcijos gamybos metu sunaudotas žaliavas (medžiagas) ar komplektuojamuosius gaminius, kurie sudaro materialųjį produkcijos pagrindą arba įeina į gaminių sudėtį ir be žymių sąnaudų gali būti priskirti konkretiems gaminiams ar jų grupėms.

13. Tiesioginio darbo užmokesčio išlaidos apima darbuotojų, tiesiogiai dalyvaujančių produkcijos gamyboje, atlyginimų bei socialinio draudimo įmokų sumas, kurios be žymių sąnaudų gali būti priskirtos konkretiems gaminiams ar jų grupėms.

14. Netiesioginės gamybos išlaidos – netiesiogiai su produkcijos gamyba susijusios išlaidos. Tai pagalbinių žaliavų (medžiagų), netiesioginio darbo užmokesčio, nusidėvėjimo bei kitos gamybos išlaidos, kurių neįmanoma be žymių sąnaudų priskirti konkretiems gaminiams ar jų grupėms.

15. Pagalbinių žaliavų (medžiagų) išlaidos apima produkcijos gamybos metu sunaudotas žaliavas (medžiagas), kurios siejasi su gamyba, bet į gaminių sudėtį tiesiogiai neįeina, arba, nors ir yra gaminių sudedamoji dalis, nėra tokios reikšmingos, kad galėtų būti priskirtos prie pagrindinių.

16. Netiesioginio darbo užmokesčio išlaidos apima tiesiogiai su produkcijos gamyba nesusijusių, bet sudarančių sąlygas gamybai vykti darbuotojų atlyginimų ir socialinio draudimo įmokų sumas.

17. Kitos netiesioginės gamybos išlaidos apima išlaidas, kurių ryšys su gaminamomis prekėmis negali būti tiesiogiai nustatytas. Apskaitoje jos pripažįstamos taikant paskirstymo būdus.

18. Konkrečių gamybos išlaidų priskyrimo tiesioginėms ar netiesioginėms ir netiesioginių gamybos išlaidų paskirstymo kriterijus įmonė pasirenka atsižvelgdama į gamybos specifiką. Kokios išlaidų grupės įtraukiamos į gaminamos produkcijos savikainą, turi būti atskleista aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-20](#), 2006-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. 1-48 (2007-01-04), i. k. 10600VIIISAK00VAS-20

19. Gamybos procesą gali nulemti tai, kad vienu metu gaminama daugiau kaip vienas gaminy, pavyzdžiui, kai gaminami sudėtiniai gaminiai arba vienas iš gaminių yra pagrindinis, o kitas – šalutinis. Kai kiekvieno gaminių išlaidų atskirai nustatyti negalima, jos turi būti paskirstomos racionaliai ir tinkamai. Išlaidos gali būti paskirstomos remiantis, pavyzdžiui, kiekvieno gaminių pardavimo kaina tiek tame gamybos etape, kuriame gaminiai tampa atskiri, tiek gamybai pasibaigus. Jeigu patirtos išlaidos negali būti priskirtos konkrečiam gaminiui, jos pripažįstamos to ataskaitinio laikotarpio, kai jos patiriamos, sąnaudomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

19¹. Išlaidų, neįtrauktų į gaminių savikainą ir pripažįstamų to ataskaitinio laikotarpio, kai jos

patiriamos, sąnaudomis pavyzdžiai:

- 19¹.1. nepagrįstai didelės medžiagų, darbo užmokesčio arba kitos gamybos išlaidos;
- 19¹.2. sandėliavimo išlaidos, išskyrus prieš tolesnį gamybos etapą būtinas sandėliavimo išlaidas;
- 19¹.3. papildomos administravimo išlaidos, nesusijusios su gaminių pristatymu į jų dabartinę vietą ir su jų būkle;
- 19¹.4. pardavimo išlaidos.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

20. Jei gaminant produkciją atsiranda atliekų ar kitų šalutinių produktų, kurių vertė nereikšminga, tačiau juos galima parduoti, jie įvertinami grynąja galimo realizavimo verte. Ši vertė atimama iš pagrindinio gaminio savikainos.

21. Kai atsargų (produkcijos) judėjimo ir jų likučių ataskaitiniu laikotarpiu traukti į apskaitą faktine pasigaminimo savikaina netikslinga arba neįmanoma, gali būti taikomi kiti įvertinimo būdai, pavyzdžiui, normatyvinės savikainos būdas, kuris gali būti taikomas, jeigu gaunami skaičiavimai yra artimi savikainai. Taikant šį būdą, įvertinamas normalus žaliavų ir medžiagų, darbo, įrengimų našumo ir pajėgumų naudojimo lygis ir nustatoma normatyvinė produkcijos vieneto savikaina. Ji yra reguliariai peržiūrima ir, jeigu reikia, keičiama atsižvelgiant į pasikeitusias sąlygas.

22. Kai atsargų (produkcijos) judėjimas ir jų likučiai ataskaitiniu laikotarpiu įtraukiami į apskaitą faktine pasigaminimo savikaina, ypač mažos gamybos apimties laikotarpiais (palyginti su įmonės gamybos apimtimi normaliomis verslo sąlygomis) dalis netiesioginių gamybos išlaidų nepriskiriamos pagamintų atsargų savikainai, o yra iš karto pripažįstamos veiklos sąnaudomis. Tai daroma tam, kad skirtingais laikotarpiais pagamintos produkcijos savikaina reikšmingai nesiskirtų.

23. Neatsižvelgiant į tai, kokie įvertinimo būdai buvo taikyti, finansinėse ataskaitose atsargų (produkcijos) likučiai įvertinami savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

VI. GRYNOJI GALIMO REALIZAVIMO VERTĖ

24. Atsargų savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje gali būti didesnė už jų grynąją galimo realizavimo vertę, jeigu atsargos buvo sugadintos, visiškai arba iš dalies paseno, jų pardavimo kaina nukrito ar išaugo įvertintos gamybos baigimo arba pardavimo išlaidos. Atsargų nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės atliekamas tam, kad turto balansinė vertė neviršytų sumos, kurią tikimasi gauti pardavus arba sunaudojus šį turtą įprastinio įmonės veiklos ciklo metu.

25. Atsargos paprastai nukainojamos iki grynosios galimo realizavimo vertės pagal kiekvieną atsargų vienetą. Tam tikrais atvejais gali būti tikslinga sugrupuoti panašius ar susijusius atsargų vienetus (pavyzdžiui, kai tai pačiai gaminių grupei priklausančios panašios paskirties ar naudojimo atsargų vienetai yra pagaminti ir pateikiami į rinką toje pačioje geografinėje zonoje ir atskirai juos įvertinti praktiškai neįmanoma). Atsargos negali būti nukainojamos tokiomis grupėmis kaip, pavyzdžiui, visa pagaminta produkcija arba visos atsargos, kurios skirtos tam tikrai pramonės šakai ar laikomos tam tikroje geografinėje zonoje.

26. Grynoji galimo realizavimo vertė nustatoma remiantis patikimais įrodymais, kuriuos galima gauti tuo metu, kai vertinamos atsargos. Nustatant grynąją galimo realizavimo vertę, įvertinami ir kainos ar savikainos svyravimai, tiesiogiai susiję su įvykiais, kurie vyksta nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos iki finansinių ataskaitų sudarymo ir patvirtina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvusias sąlygas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

27. Nustatant grynąją galimo realizavimo vertę, reikia atsižvelgti į tikslą, dėl kurio atsargos laikomos. Pavyzdžiui, atsargų, laikomų pardavimo ar paslaugų sutartims vykdyti, grynoji galimo realizavimo vertė pagrįsta sutartine kaina, numatyta pasirašytose sutartyse. Jeigu pardavimo sutartyse numatyti mažesni atsargų kiekiai, perviršio grynoji galimo realizavimo vertė nustatoma remiantis vidutine pardavimo kaina arba palyginamąja rinkos kaina.

28. Žaliavos ir kitos medžiagos, laikomos produkcijai gaminti, negali būti nukainojamos žemiau negu jų savikaina, jeigu produkciją, kurią gaminant jos naudojamos, tikimasi parduoti už savikainą ar didesnę kainą, nebent įmonė turi didelį perteklinį šių žaliavų ar kitų medžiagų kiekį, palyginti su reikiamu įprastinėmis įmonės veiklos sąlygomis.

29. Tuo atveju, kai žaliavų kainų kritimas parodo, kad iš jų pagamintos produkcijos savikaina viršys grynąją galimo realizavimo vertę (pavyzdžiui, kai mažėja paklausa tiek konkrečiai pagamintai produkcijai, tiek žaliavoms, naudojamoms jos gamyboje), žaliavos nukainojamos iki gryniosios galimo realizavimo vertės. Tokiomis aplinkybėmis tiksliausias gryniosios galimo realizavimo vertės matas gali būti vertė, už kurią galima įsigyti tokias pat žaliavas.

30. Kai pasikeičia aplinkybės, dėl kurių atsargos turėjo būti nukainotos žemiau negu savikaina, nukainojimo suma atstatoma taip, kad nauja balansinė vertė būtų lygi atsargų įsigijimo (pasigaminimo) savikainai arba patikslintai grynajai galimo realizavimo vertei, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė. Tačiau atstatytoji atsargų vertė negali būti didesnė už atsargų įsigijimo (pasigaminimo) savikainą.

31. Visų atsargų nukainojimo iki gryniosios galimo realizavimo vertės suma ir visi atsargų nuostoliai turi būti pripažįstami to laikotarpio, kuriuo buvo atliekami nukainojimai ir (ar) susidarę nuostoliai, veiklos sąnaudomis.

32. Bet kokio atsargų nukainojimo atstatymo, atliekamo dėl gryniosios galimo realizavimo vertės augimo, suma turi būti mažinamos to laikotarpio veiklos sąnaudos.

33. Atsargos, kurių grynoji galimo realizavimo vertė nustatyta užsienio valiuta, turi būti parodytos taikant gryniosios galimo realizavimo vertės nustatymo metu galiojusį užsienio valiutos kursą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-33](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20443

VII. PASLAUGŲ TEIKĖJO ATSARGŲ SAVIKAINA

34. Jeigu pagal įmonės veiklos pobūdį būtina, paslaugų teikėjai gali kaupti su paslaugų teikimu susijusias išlaidas atsargose. Paslaugų teikėjo atsargų savikainą dažniausiai sudaro darbo ir kitos tiesiogiai su paslaugų teikimu susijusios išlaidos bei joms priskiriamos netiesioginės išlaidos.

VIII. ATSARGŲ ĮKAINOJIMO BŪDAI

35. Apskaičiuodama gamyboje sunaudotų ar parduotų atsargų savikainą, įmonė gali taikyti FIFO būdą (daroma prielaida, kad pirmiausiai sunaudojamos anksčiausiai įsigytos ar pagamintos atsargos), LIFO būdą (daroma prielaida, kad pirmiausiai sunaudojamos vėliausiai įsigytos ar pagamintos atsargos), svertinio (slenkančiojo) vidurkio arba konkrečių kainų. Atsižvelgiant į įmonės veiklos pobūdį ir kitas sąlygas, gali būti naudojami ir kiti atsargų įkainojimo būdai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

36. Taikant FIFO būdą, daroma prielaida, jog pirmiausiai parduodamos arba sunaudojamos atsargos, kurios buvo įsigytos anksčiausiai, – tai reiškia, kad laikotarpio pabaigoje likusios atsargos buvo vėliausiai įsigytos ar pagamintos. Šį būdą rekomenduojama taikyti ir tais atvejais, kai negalima nustatyti, kurios atsargos buvo sunaudotos pirmiausiai.

37. LIFO būdas gali būti taikomas tik tais atvejais, kai pirmiausiai parduodamos arba sunaudojamos vėliausiai įsigytos ar pagamintos atsargos, – tai reiškia, kad laikotarpio pabaigoje liekančios atsargos yra pirmiausiai įsigytos ar pagamintos.

38. Jeigu atsargos sumaišytos ir neįmanoma atskirti, kurios įsigytos ar pagamintos pirmiau, jos gali būti įkainojamos taikant svertinio vidurkio būdą. Taikant šį būdą, atsargų savikaina nustatoma pagal atsargų vienetų laikotarpio pradžioje ir per visą laikotarpį įsigytų ar pagamintų panašių atsargų vienetų kainų svertinį vidurkį. Vidurkis gali būti apskaičiuojamas periodiškai arba gavus kiekvieną naują atsargų partiją (pagal aplinkybes kiekvienoje įmonėje, atsižvelgiant į atsargų naudojimo būdą).

39. Konkrečiam tikslui gaminamų stambių vienetinių atsargų, prekių ir teikiamų paslaugų savikaina gali būti nustatoma taikant konkrečių kainų būdą. Taikant šį būdą, konkretūs atsargų vienetai turi būti įvertinami jų savikaina. Konkrečių kainų būdas gali būti taikomas konkretiems projektams skirtoms atsargoms. Šis būdas netaikomas, jeigu yra daug atsargų vienetų, kurie gali būti lengvai keičiami vieni kitais.

IX. ATSARGŲ SUNAUDOJIMO (PARDAVIMO) APSKAITOS BŪDAI

40. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje gali būti registruojamas nuolat arba periodiškai. Taikant nuolat apskaitomų atsargų būdą, buhalterinės apskaitos sąskaitose registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija. Jeigu nuolat apskaitomų atsargų būdą taikyti ekonomiškai netikslinga, gali būti taikomas periodiškai apskaitomų atsargų būdas, kai atsargų likučių savikaina ir parduotų prekių savikaina buhalterinės apskaitos sąskaitose užregistruojama ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atlikus atsargų likučių inventorizaciją.

10 skyrius. *Neteko galios nuo 2013-01-01*

Skyriaus naikinimas:

Nr. [VAS-27](#), 2012-12-21, *Žin.* 2012, Nr. 153-7884 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-27

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-27](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7884 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-27

41. Šis standartas taikomas sudarant 2004 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-27](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7884 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-27

Patvirtinta. *Neteko galios nuo 2016-01-01*

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-39](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09647

Priedo pakeitimai:

Nr. [VAS-3](#), 2007-06-29, *Žin.*, 2007, Nr. 75-2978 (2007-07-07); *Žin.*, 2007, Nr. 99-0 (2007-09-20), i. k. 10700VIISAK000VAS-3

Patvirtinta. *Neteko galios nuo 2016-01-01*

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-38](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09640

Priedo pakeitimai:

Nr. [VAS-5](#), 2007-06-29, *Žin.*, 2007, Nr. 76-3038 (2007-07-10), i. k. 10700VIISAK000VAS-5

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1

(Viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. VAS-9 redakcija)

12-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti ilgalaikio materialiojo turto apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

2. Standartas taikomas registruojant apskaitoje ilgalaikį materialųjį turtą, nustatant jo įsigijimo (pasigaminimo) savikainą, nusidėvėjimą, perkainojant jį, atliekant kitas su ilgalaikiu materialiuoju turtu susijusias ūkines operacijas ar registruojant ūkinius įvykius, išskyrus tuos atvejus, kai kiti verslo apskaitos standartai reikalauja ar leidžia šį turtą ar su juo susijusias ūkines operacijas ir ūkinius įvykius registruoti apskaitoje kitaip.

3. Žemės ūkio ir neatkuriamų gamtos išteklių paieškos ir gavybos veikloje naudojamas ilgalaikis materialusis turtas, kuris nepriskiriamas biologiniam turtui ar neatkuriamiems gamtos ištekliams, apskaitoje registruojamas šio standarto nustatyta tvarka.

4. Biologinis turtas, nesusijęs su žemės ūkio veikla, registruojamas apskaitoje šio standarto nustatyta tvarka.

5. Pagal nuomos, finansinės nuomos ir panaudos sutartis valdomo turto įsigijimo savikaina apskaičiuojama 20-ojo verslo apskaitos standarto „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“ nustatyta tvarka, o jo apskaitai taikomos šio standarto nuostatos, jei jos neprieštarauja 20-ojo verslo apskaitos standarto „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“ nuostatomis.

5¹. Labai maža įmonė, rengianti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį, taiko šio standarto nuostatas ir naudoja 85¹ punkte nustatytą išimtį.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

6. Standartas netaikomas:

6.1. Biologinio turto, susijusio su žemės ūkio veikla, apskaitai. Tokio turto apskaitos reikalavimus nustato 17-asis verslo apskaitos standartas „Biologinis turtas“.

6.2. Mineralų, naftos, gamtinių dujų ir kitų neatkuriamų gamtos išteklių paieškos ir gavybos apskaitai.

6.3. Miškų urėdijų patikėjimo teise valdomos miško žemės ir miško apskaitai. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 7 straipsnio nuostatą (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), kad žemės ir miško vertė į apskaitą neįtraukiama, perkant mišką su žeme, miškų urėdijų apskaitoje registruojamas pinigų ir nepaskirstytojo pelno sumažėjimas.

6.4. Turto, kurio pardavimas yra įmonės pagrindinė veikla, apskaitai. Tokio turto apskaitai taikomos 9-ojo verslo apskaitos standarto „Atsargos“ nuostatos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Turto balansinė vertė – suma, kuria turtas yra parodytas balanse.

Biologinis turtas – gyvūnai ir augalai, kuriuos įmonė valdo, naudoja ir kuriais disponuoja.

Ilgalaikis materialusis turtas – tai materialusis turtas:

- a) kuris skirtas prekėms gaminti, paslaugoms teikti, nuomoti ar administraciniams tikslams;
- b) kuris numatomas naudoti ilgiau nei vienerius metus;
- c) kurio įsigijimo (pasigaminimo) savikaina yra ne mažesnė už įmonės nusistatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vieneto vertę.

Turto nuvertėjimas – į apskaitą įtraukto turto vieneto balansinės vertės sumažėjimas.

Investicinis turtas – ilgalaikis materialusis turtas (žemė, pastatai ar jų dalis arba žemė kartu su pastatais), kurį jo savininkas arba pagal finansinės nuomos sutartį nuomininkas laiko siekdami gauti turto nuomos ir (arba) jo vertės padidėjimo pajamų, išskyrus turtą, naudojamą prekėms gaminti, paslaugoms teikti arba administraciniams tikslams, ir turtą, kurio pardavimas yra įmonės pagrindinė veikla.

Įsigijimo (pasigaminimo) savikaina – sumokėta ar mokėtina pinigų ar pinigų ekvivalentų suma ar kito mainais atiduoto ar sunaudoto turto vertė įsigyjant ar pasigaminant turtą.

Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė – suma, apskaičiuojama prie ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainos pridėdant arba iš jos atimant visas ilgalaikio materialiojo turto vertės pokyčių sumas ir atimant sukauptą nusidėvėjimo sumą.

Likvidacinė vertė – suma, kurią pasibaigus naudingo tarnavimo laikui tikimasi gauti už turtą, įvertinus būsimas likvidavimo ar perleidimo išlaidas.

Naudingo tarnavimo laikas – ribotas laikotarpis, kuriuo įmonės veikloje naudojamas turtas gali teikti naudos. Naudingo tarnavimo laikas taip pat gali būti nustatomas pagal gaminių ir produkcijos vienetų, kuriuos tikimasi pagaminti (gauti) naudojant šį turtą, skaičių.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas – sistemingas turto nudėvimosios vertės paskirstymas per jo naudingo tarnavimo laiką.

Tikroji vertė – suma, už kurią vertės nustatymo dieną sandorio šalys viena kitai įprastomis rinkos sąlygomis gali parduoti turtą ar paslaugas arba perleisti įsipareigojimą.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [VAS-29](#), 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7397 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK00VAS-29

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

III. TURTO PRISKYRIMAS ILGALAIKIAM MATERIALIAJAM TURTUI

7. Materialusis turtas turi būti priskiriamas ilgalaikiam turtui, jei jis atitinka visus šiuos požymius:

- 7.1. įmonė ketina jį naudoti ilgiau nei vienerius metus;
- 7.2. įmonė pagrįstai tikisi gauti iš turto ekonominės naudos būsimais laikotarpiais;
- 7.3. įmonė gali patikimai nustatyti turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainą;
- 7.4. turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina yra ne mažesnė už minimalią ilgalaikio materialiojo turto vieneto savikainą, įmonės nusistatytą kiekvienai turto grupei;
- 7.5. įmonei yra perduota su materialiuoju turtu susijusi rizika.

8. Rizikos perdavimu laikomas momentas, kai įmonė įgyja teisę valdyti, naudoti materialųjį turtą ir juo disponuoti, tampa atsakinga už materialųjį turtą ir jai priklauso materialiojo turto teikiama nauda. Rizikos perdavimo momentas paprastai aptariamas sutartyje. Jei turtas priklauso įmonei nuosavybės teise arba įmonė valdo, naudoja turtą ir juo disponuoja patikėjimo teise ir sutartyje nenumatytas kitas rizikos perdavimo momentas, laikoma, kad su turtu susijusi rizika įmonei perduota sutarties sudarymo momentu. Nustatant, ar su turtu susijusi rizika yra perduota įmonei, būtina laikytis turinio svarbos principo, o ne formalių reikalavimų.

9. Materialusis turtas, sudarantis prielaidas įmonei veikti būsimais laikotarpiais, nors ir neduodantis tiesioginės ekonominės naudos, pripažįstamas ilgalaikiu turtu (pavyzdžiui, turtas, įsigytas darbo saugos, gamtos saugos, valdymo tikslams). Ilgalaikiu turtu taip pat pripažįstamas valstybės ir savivaldybės įmonių pajamoms uždirbti nenaudojamas patikėjimo teise gautas materialusis turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-17](#), 2013-09-30, Žin., 2013, Nr. 104-5128 (2013-10-03), i. k. 11320AAISAK00VAS-17

10. Jei įmonė ketina įsigyti materialųjį turtą, kuris teiks jai ekonominės naudos naudojamas ilgiau kaip vienus metus, iš anksto už tokį turtą sumokėtos sumos turi būti priskiriamos sumokėtiems avansams ir vykdomiems materialiojo turto statybos (gamybos) darbams. Ilgalaikiam materialiajam turtui taip pat priskiriamas gautas, bet dar nepradėtas naudoti arba nebaigtas komplektuoti ilgalaikis materialusis turtas. Šiame punkte nurodytas turtas apskaitoje registruojamas atskirai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-49](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-10-16, i. k. 2015-15680

IV. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO ĮSIGIJIMO (PASIGAMINIMO) SAVIKAINA

11. Ilgalaikis materialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina.

12. Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainą sudaro:

12.1. įsigyjant šį turtą sumokėta ar mokėtina pinigų suma (ar kito sunaudoto turto vertė);

12.2. atvežimo išlaidos;

12.3. muitai, akcizai ir kiti negrąžinami mokesčiai;

12.4. projektavimo darbų išlaidos;

12.5. sumontavimo išlaidos;

12.6. instaliacijos išlaidos;

12.7. paruošimo naudoti išlaidos;

12.8. remonto, atlikto iki turto naudojimo pradžios, išlaidos;

12.9. išbandymo išlaidos;

12.10. infrastruktūros ir turto registravimo išlaidos;

12.11. žemės sklypo ir statybos aikštelės paruošimo išlaidos;

12.12. numatomos išmontavimo, išvežimo, gamybos vietos sutvarkymo išlaidos, jei jos atitinka įsipareigojimų arba atidėjinių apibrėžimą;

12.13. kitos tiesiogiai su turto įsigijimu susijusios išlaidos.

13. Į ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą neįskaičiuojamas grąžinamas pridėtinės vertės mokestis. Negrąžinamą pridėtinės vertės mokestį įmonė gali įskaityti į turto įsigijimo savikainą.

14. Palūkanos į turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainą neįskaičiuojamos. Jos pripažįstamos atitinkamų ataskaitinių laikotarpių sąnaudomis.

15. Pardavimo, bendrosios ir administracinės sąnaudos į ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainą neįtraukiamos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

16. Ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimo savikaina apskaičiuojama prie pagrindinių žaliavų, medžiagų, sudedamųjų dalių ir detalių, sunaudotų gaminant ilgalaikį turtą, įsigijimo savikainos pridėdant tiesiogines darbo ir netiesiogines (pridėtines) šio turto gamybos išlaidas.

17. Savoms reikmėms statomo (gaminamo) turto savikaina nustatoma pagal tuos pačius principus, kaip ir įsigyjant turtą. Jei turtas statomas (gaminamas) ir savoms reikmėms, ir parduoti, savoms reikmėms gaminamo turto savikaina turi būti nustatoma taip pat, kaip ir parduoti gaminamo turto savikaina. Jei savoms reikmėms statant (gaminant) turtą atsiranda papildomų (viršnormatyvinių) medžiagų ar darbo jėgos sąnaudų, jos į turto pasigaminimo savikainą neįtraukiamos ir pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio pardavimo, bendrosiomis ir administracinėmis sąnaudomis. Taip pat į pasigaminimo savikainą negalima įtraukti jokio pelno.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

18. Jei turtas įsigijamas išsimokėtinai per ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį ir jei sutartyje

palūkanos nenurodytos arba jų dydis reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos, įsigijimo savikaina apskaičiuojama visą mokėtiną sumą diskontuojant iki dabartinės vertės pritaikius rinkos palūkanų normą. Visos mokėtinės sumos ir diskontuojant gautos mokėtinės sumos skirtumas pripažįstamas palūkanų sąnaudomis per visą išsimokėjimo laikotarpį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-13](#), 2008-12-08, *Žin.*, 2008, Nr. 145-5849 (2008-12-18), i. k. 10820AAISAK00VAS-13

19. Jei įmonė iš savininkų gauna ilgalaikį materialųjį turtą kaip nepiniginį įnašą, tokio turto įsigijimo savikaina yra turto vertė, nustatyta pagal atitinkamus teisės aktus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-22](#), 2013-11-25, *Žin.*, 2013, Nr. 122-6223 (2013-11-29), i. k. 11320AAISAK00VAS-22

20. Neatlygintinai gauto (dovanoto) ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą sudaro dovanojimo sutartyje ar kitame dokumente patvirtinta to turto vertė, kuri negali būti didesnė už tikrąją vertę, ir su šio turto gavimu ir paruošimu naudoti susijusios išlaidos.

21. Kai turto vertė nenurodyta, gauto ilgalaikio materialiojo turto vertę, kuri ir bus laikoma įsigijimo savikaina, nustato įmonė, atsižvelgdama į to turto tikrąją vertę, jei yra aktyvioji to turto rinka arba jei tikroji vertė gali būti patikimai nustatyta.

22. Jei neatlygintinai gauto materialiojo turto aktyviosios rinkos nėra arba turto tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, nemokamai ar už labai mažą kainą gauto turto įsigijimo savikaina laikoma išlaidų, kurios tiesiogiai susijusios su to turto įsigijimu ir paruošimu naudoti, suma.

23. Jei materialiojo turto aktyviosios rinkos nėra arba turto tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, o neatlygintinai gaunant materialųjį turtą nepatiriama jokių išlaidų, šio turto įsigijimo savikaina yra lygi nuliui.

24. Patikėjimo teise valdomo turto įsigijimo savikaina yra ta, kuri nurodyta perdavimo akte. Jei perdavimo akte vertė nenurodyta, ją nustato įmonė, atsižvelgdama į to turto tikrąją vertę.

25. Ilgalaikis materialusis turtas gali būti įsigijamas mainais į kitą turtą.

26. Mainais gauto ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina apskaičiuojama prie mainų sutartyje numatytos vertės pridėdant tiesiogines, su to turto mainais susijusias išlaidas.

27. Jei ilgalaikis materialusis turtas įsigijamas mainais į kitą turtą, o mainų sutartyje vertė nenurodyta, tai įsigytas ilgalaikis materialusis turtas įvertinamas ir apskaitoje registruojamas tikrąja verte. Jei įsigijamo ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės nustatyti negalima, jis užregistruojamas už jį perduoto turto tikrąja verte. Jeigu mainomo turto tikrosios vertės nustatyti negalima, ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina laikoma už jį perduoto turto balansinė vertė.

28. Mainais perduodamo turto tikroji vertė gali būti didesnė arba mažesnė už jo balansinę vertę. Tokiu atveju turto tikrosios vertės ir balansinės vertės skirtumas pripažįstamas pelnu (nuostoliais) iš ilgalaikio materialiojo turto mainų.

V. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO EKSPLOATAVIMO, REKONSTRAVIMO IR REMONTO IŠLAIDŲ APSKAITA

29. Ilgalaikio materialiojo turto eksploatavimo išlaidos priskiriamos to ataskaitinio laikotarpio, per kurį jos buvo patirtos, pardavimo, bendrosioms ir administracinėms sąnaudoms, jei pagal įmonės apskaitos politiką jos nepriskiriamos gaminamos produkcijos savikainai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, *paskelbta TAR* 2015-06-01, i. k. 2015-08520

30. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo ir remonto darbų registravimas apskaitoje priklauso nuo tų darbų suteikiamo rezultato.

31. Jei ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas pailgina turto naudingo tarnavimo laiką ir pagerina jo naudingąsias savybes, šių darbų verte didinama ilgalaikio

materialiojo turto įsigijimo savikaina ir patikslinamas turto naudingo tarnavimo laikas.

32. Jei ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas tik pagerina naudingąsias turto savybes, bet nepailgina turto naudingo tarnavimo laiko, šių darbų vertė didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina.

33. Jei ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas nepagerina naudingųjų turto savybių, bet pailgina jo naudingo tarnavimo laiką, šių darbų vertė turi būti padidinta turto įsigijimo savikaina ir patikslintas turto naudingo tarnavimo laikas. Šio turto likutinė vertė, pradedant laikotarpiu, kada buvo patikslintas turto naudingo tarnavimo laikas, turi būti nudėvima per likusį patikslintą naudingo tarnavimo laiką. Tokių darbų pavyzdys gali būti pastato remontas, kuris pailgina jo naudingo tarnavimo laiką.

34. Jei ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas nepagerina naudingųjų turto savybių ir nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

35. Kai kuriais atvejais ilgalaikis materialusis turtas turi būti remontuojamas pagal techninio eksploatavimo ar panašios dokumentacijos reikalavimus ir joje nustatytais periodais, kad būtų užtikrinamas saugus ir patikimas jo naudojimas. Šiuo atveju remonto išlaidas įmonė turi pripažinti turtu ir nudėvėti per laikotarpį iki kito numatomo to turto remonto.

36. Pagal techninio eksploatavimo ar panašios dokumentacijos sąlygas kai kurias ilgalaikio materialiojo turto dalis gali prireikti keisti, nes jų naudingo tarnavimo laikas skiriasi nuo viso turto, kuriam jos priklauso, naudingo tarnavimo laiko. Jei tokių dalių įsigijimo (pasigaminimo) savikainą galima patikimai nustatyti ir ji ne mažesnė už įmonės nusistatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vieneto vertę, įmonė turėtų jas registruoti ir nudėvėti kaip atskirą ilgalaikio materialiojo turto vienetą (pavyzdžiui, lėktuvo fiuzeliažas ir jo variklis).

37. Jei dėl avarijos ar kitų priežasčių sugadinto turto remonto išlaidas kompensuoja draudimo įmonė, remonto išlaidos turi būti sumažintos kompensuojama suma. Jei kompensuojama suma yra didesnė už remonto išlaidas, skirtumas pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio pajamomis.

VI. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO APSKAITA IR PATEIKIMAS FINANSINĖSE ATASKAITOSE

38. Ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus investicinį, jį įsigijus ar pasigaminus, registruojamas apskaitoje įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, vėliau, atsižvelgiant į įmonės pasirinktą apskaitos politiką, jis gali būti apskaitomas vienu iš šių būdų:

38.1. įsigijimo savikaina;

38.2. perkainota vertė.

39. Atskiroms turto grupėms gali būti taikomi skirtingi apskaitos būdai.

40. Jei įmonės apskaitos politikoje numatyta ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruoti įsigijimo savikaina, tai finansinėse ataskaitose jis parodomas įsigijimo savikaina, iš kurios atimtos sukaupta nusidėvėjimo ir jo vertės sumažėjimo sumos.

41. Ilgalaikio materialiojo turto vertė turi būti mažinama 23-iojo verslo apskaitos standarto „Turto nuvertėjimas“ nustatyta tvarka.

42. Minimalios vertės keitimas laikomas apskaitinio įvertinimo keitimu. Minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė negali būti dažnai ir be ekonominio pagrindo keičiama. Ji gali būti keičiama, pavyzdžiui, įvykus reikšmingiems įmonės turto pokyčiams ar pasikeitus įmonės veiklos pobūdžiui. Jei įmonė keičia nustatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę, visų turto vienetų, kurių įsigijimo savikaina mažesnė už patvirtintą naują minimalią vertę, ir kurie dėl to jau neatitinka ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijų, likutinė vertė nedelsiant pripažįstama sąnaudomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-18](#), 2011-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 161-7675 (2011-12-29), i. k. 11120AAISAK00VAS-18

43. Jei įmonės apskaitos politikoje numatyta taikyti perkainotos vertės būdą, ilgalaikis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, vėliau jis perkainojamas (turto balansinė vertė

padidinama (ar sumažinama) iki to turto tikrosios vertės) ir apskaitoje užregistruojamas vertės pokytis. Finansinėse ataskaitose turtas parodomas perkainota verte, iš jos atėmus sukaupą nusidėvėjimo ir turto vertės sumažėjimo sumas.

44. Jei ilgalaikio turto apskaitos politikoje numatyta perkainoti ilgalaikį materialųjį turtą, perkainojimas turi būti atliekamas periodiškai, bet ne rečiau kaip kas penkerius metus.

45. Jei ilgalaikio materialiojo turto (viso ar tam tikros jo grupės) tikroji vertė reikšmingai kinta, tokį turtą reikia perkainoti dažniau.

46. Jei perkainojamas ilgalaikio materialiojo turto vienetas, turi būti perkainojama ir visa ilgalaikio materialiojo turto grupė, kuriai tas turto vienetas priklauso. Visas vienai turto grupei priskiriamas turtas turi būti perkainojamas tuo pačiu metu.

47. Ilgalaikio materialiojo turto grupę sudaro panašaus pobūdžio ir naudojimo įmonės veikloje turtas. Turto grupių skaičių ir rūšis įmonė nustato savo nuožiūra. Ilgalaikio materialiojo turto grupių pavyzdžiai:

47.1. žemė ir įsigytos teisės į ją;

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

47.2. pastatai, statiniai ir įsigytos teisės į juos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

47.3. mašinos ir įrenginiai;

47.4. transporto priemonės;

47.5. kita įranga;

47.6. statomas ar rekonstruojamas ilgalaikis materialusis turtas;

47.7. kitas materialusis turtas;

47.8. investicinis turtas;

47.9. laikinai nenaudojamas turtas.

48. Jei perkainojus ilgalaikį materialųjį turtą jo vertė padidėja, apskaitoje registruojama ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma ir perkainojimo rezervas (rezultatai).

49. Jei perkainojus ilgalaikį materialųjį turtą jo vertė sumažėja, apskaitoje registruojama ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo suma ir pripažįstama ataskaitinio laikotarpio nuostoliu dėl turto vertės sumažėjimo, jei anksčiau šio turto vertė perkainojant nebuvo padidinta.

50. Jei anksčiau ilgalaikio turto vienetas buvo perkainotas ir yra likusi nepanaudota perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis, sumažėjus turto vertei, apskaitoje registruojama turto vertės sumažėjimo suma ir mažinamas perkainojimo rezervas (rezultatai). Jei to turto perkainojimo rezervo (rezultatų) suma yra mažesnė už turto vertės sumažėjimo sumą, ta dalis, kuri viršija perkainojimo rezervo (rezultatų) sumą, pripažįstama ataskaitinio laikotarpio nuostoliu dėl turto vertės sumažėjimo.

51. Jei perkainojus ilgalaikį materialųjį turtą jo vertė padidėja, tačiau anksčiau šio turto vertė buvo sumažėjusi ir dėl to buvo pripažintos sąnaudos, apskaitoje registruojama turto vertės padidėjimo suma ir sąnaudos sumažinamos tokia suma, kuri anksčiau buvo pripažinta sąnaudomis, o likusi dalis įtraukiama į perkainojimo rezervą (rezultatus).

VII. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO NUSIDĖVĖJIMAS

52. Ilgalaikis materialusis turtas gali būti riboto ir neriboto naudojimo laiko. Skaičiuojamas tik riboto naudojimo laiko turto nusidėvėjimas.

53. Žemė yra neriboto naudojimo laiko turtas, todėl jos nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

54. Parengus ilgalaikį materialųjį turtą naudoti, jo nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos.

55. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas neskaičiuojamas nuo kito mėnesio 1 dienos po jo nurašymo, perleidimo, priskyrimo investiciniam turtui, kuris bus apskaitomas tikrąja verte, ar

kitokio perdavimo arba kai visa naudojamo ilgalaikio turto vertė (atėmus likvidacinę vertę) perkeliama į gaminamo turto, teikiamų paslaugų savikainą.

56. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas remiantis metine nusidėvėjimo norma, kurią įmonė nusistato, atsižvelgdama į:

56.1. planuojamą naudingo tarnavimo laiką;

56.2. planuojamą ilgalaikio materialiojo turto naudojimo intensyvumą, turto naudojimo aplinką, naudingųjų turto savybių kitimą per visą jo naudingo tarnavimo laiką;

56.3. technologijų ir ekonominę pažangą, morališkai seninančią turą;

56.4. teisinius ir kitokius veiksnius, ribojančius ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką;

56.5. įmonės nusistatytą ilgalaikio materialiojo turto likvidacinę vertę.

57. Nudėvimoji ilgalaikio materialiojo turto vertė apskaičiuojama iš jo įsigijimo (pasigaminimo) savikainos atimant nustatytą likvidacinę vertę. Likvidacinę vertę nustato įmonė.

58. Nusistatyta ilgalaikio materialiojo turto metinė nusidėvėjimo norma, naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė gali būti tikslinami gavus papildomos informacijos. Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė, pradedant laikotarpiu, kada buvo patikslinta nusidėvėjimo skaičiavimo norma, naudingo tarnavimo laikas arba likvidacinė vertė, turi būti nudėvima per likusį patikslintą turto naudingo tarnavimo laiką.

59. Taikomi šie ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo metodai:

59.1. tiesiogiai proporcingas (tiesinis);

59.2. produkcijos;

59.3. metų skaičiaus;

59.4. dvigubai mažėjančios vertės.

60. Metų skaičiaus ir dvigubai mažėjančios vertės metodai nerekomenduojami taikyti, kai skaičiuojamas ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas, išskyrus tuos atvejus, kai tai reikalinga norint teisingai parodyti įmonės veiklos rezultatus ir turto teikiamą ekonominę naudą.

61. Taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, metinė nusidėvėjimo suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$N = \frac{V1 - V2}{T}, \text{ kur}$$

N – metinė nusidėvėjimo suma;

V1 – ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina;

V2 – ilgalaikio materialiojo turto likvidacinė vertė;

T – naudingo tarnavimo laikas metais.

62. Tam tikro ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo suma, apskaičiuojama produkcijos metodu, priklauso nuo šiuo turto vienetu pagamintos produkcijos ar atliktų paslaugų kiekio. Taikant šį metodą, nusidėvėjimo suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$N = \frac{(V1 - V2) \times P}{P_{\max}}, \text{ kur}$$

N – nusidėvėjimo suma, tenkanti pagamintai produkcijai (atliktoms paslaugoms);

V1 – ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina;

V2 – ilgalaikio materialiojo turto likvidacinė vertė;

P – per ataskaitinį laikotarpį pagamintos produkcijos (atliktų paslaugų) kiekis;

P_{max} – maksimalus ilgalaikio turto objektu pagamintos produkcijos (atliktų paslaugų) kiekis.

63. Metų skaičiaus metodu nusidėvėjimo suma skaičiuojama nuo įsigijimo savikainos, tačiau pirmaisiais turto naudojimo metais į gaminamo turto, teikiamų paslaugų savikainą įskaičiuojama

didžiausia nusidėvėjimo suma, antraisiais – mažesnė negu pirmaisiais, o trečiaisiais ir dar vėlesniais metais – tolygiai mažėjanti nusidėvėjimo suma, atsižvelgiant į pasirinktą turto naudojimo laiką. Taikant metų skaičiaus metodą, nusidėvėjimo suma skaičiuojama pagal formulę:

$$N = \frac{(V1 - V2) \times (T-i+1) \times 2}{T \times (T+1)}, \text{ kur}$$

N – metinė nusidėvėjimo suma;

V1 – ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina;

V2 – ilgalaikio materialiojo turto likvidacinė vertė;

T – naudingo tarnavimo laikas metais;

i – metai, kurių nusidėvėjimas skaičiuojamas, kur „i“ mažiau arba lygu „T“.

64. Taikant dvigubai mažėjančios vertės metodą, nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo objekto likutinės vertės pagal du kartus padidintą procentą. Taikant šį metodą, metinė nusidėvėjimo suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$N = L \times n; n = \frac{100 \text{ procentų}}{T} \times 2, \text{ kur}$$

N – metinė nusidėvėjimo suma;

L – ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė;

n – nusidėvėjimo procentas;

T – naudingo tarnavimo laikas metais.

Pirmaisiais turto naudojimo metais nusidėvėjimas skaičiuojamas:

$$N1 = L1 \times n, \text{ kur}$$

$$L1 = V1,$$

V1 – ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina.

Antraisiais turto naudojimo metais nusidėvėjimas skaičiuojamas:

$$N2 = L2 \times n, \text{ kur } L2 = L1 - N1.$$

Trečiaisiais turto naudojimo metais nusidėvėjimas skaičiuojamas:

$$N3 = L3 \times n, \text{ kur } L3 = L2 - N2.$$

Ketvirtaisiais ir po jų einančiais, ir dar kitais „i“-aisiais metais (išskyrus paskutinius turto naudojimo metus) nusidėvėjimas skaičiuojamas:

$$Ni = Li \times n, \text{ kur } Li = L1 - N1 - N2 - \dots - Ni - 1.$$

Paskutiniais turto naudojimo metais nusidėvėjimas skaičiuojamas:

$$Np = Lp - 1 - V2, \text{ kur } V2 - \text{ ilgalaikio materialiojo turto likvidacinė vertė.}$$

65. Ilgalaikio materialiojo turto objektus, kurių nusidėvėjimas skaičiuojamas, įmonė gali nusistatyti pati. Tai gali būti:

- 65.1. identiškų vienaarūšių turto vienetų grupė;
65.2. atskiras turto vienetas;
65.3. turto vieneto sudedamoji dalis, jeigu jos naudingo tarnavimo laikas skiriasi nuo to turto, kurio sudedamoji dalis ji yra, naudingo tarnavimo laiko ir jeigu įmanoma nustatyti šios dalies įsigijimo (pasigaminimo) savikainą.
66. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvimoji vertė turi būti nuosekliai paskirstyta per visą jo naudingo tarnavimo laiką.
67. Jei ilgalaikis materialusis turtas yra perkainojamas ar jo vertė buvo patikslinta dėl remonto ar nuvertėjimo, jo nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo iš naujo nustatytos vertės.
68. Nusidėvėjimo suma turi būti pripažinta sąnaudomis kiekvieną ataskaitinį laikotarpį, išskyrus atvejus, kai nusidėvėjimo sąnaudos įtraukiamos į kito turto pasigaminimo savikainą.
69. Nusidėvėjimo skaičiavimo metodas, turto likvidacinė vertė ir naudingo tarnavimo laikas turi būti periodiškai, bet ne rečiau kaip metinių finansinių ataskaitų datą, peržiūrimi. Jei pastebėtas reikšmingas laukiamos iš to turto ekonominės naudos pasikeitimas, nusidėvėjimo skaičiavimo metodas, likvidacinė vertė ar naudingo tarnavimo laikas turi būti pakeisti taip, kad atitiktų pasikeitusią situaciją.
70. Naudingo tarnavimo laiko, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo skaičiavimo metodo keitimas pagal standarto 69 punkto reikalavimus laikomas apskaitinio įvertinimo keitimu. Apskaitinių įvertinimų keitimo apskaitos reikalavimus nustato 7-asis verslo apskaitos standartas „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-18](#), 2011-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 161-7675 (2011-12-29), i. k. 11120AAISAK00VAS-18

VIII. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO NURAŠYMAS

71. Jeigu apskaitoje užregistruotas ilgalaikis materialusis turtas neatitinka priskyrimo ilgalaikiam materialiajam turtui požymių, jis iškeliamas iš ilgalaikio materialiojo turto.
72. Nurašius visiškai nudėvėtą turtą, gautos dalys ar medžiagos apskaitoje registruojamos kaip atsargos grynąja galimo realizavimo verte. Jei nurašyto turto likvidacinė vertė didesnė už gautų dalių ir medžiagų grynąją galimo realizavimo vertę, skirtumas pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio nuostoliu dėl turto nurašymo, jei likvidacinė vertė mažesnė – ataskaitinio laikotarpio pelnu.
73. Jei nurašomas turtas ne visiškai nudėvėtas, nenudėvėta vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio nuostoliu dėl turto nurašymo. Jei išmontavus turtą gaunamos dalys ar medžiagos, jos apskaitoje registruojamos grynąja galimo realizavimo verte atsargų sąskaitoje, atitinkamai mažinant dėl turto nurašymo patirtą nuostolį.
74. Ilgalaikio materialiojo turto perleidimas apskaitoje registruojamas nurašant turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainą, visas to turto vertės pokyčių sumas ir sukaupytą to turto nusidėvėjimo sumą. Pelną (nuostolį) ataskaitoje parodomas perleidimo sandorio rezultatas. Pelnas ar nuostoliai apskaičiuojami iš pajamų, uždirbtų perleidus turtą, atimant parduoto turto likutinę vertę ir visas su perleidimu susijusias išlaidas.
75. Ilgalaikis materialusis turtas, kuris nebebus naudojamas įmonės veikloje ir kurį įmonė ketina parduoti, išskyrus investicinį turtą, registruojamas atsargų sąskaitoje likutine verte tą datą, nuo kurios turtas nenaudojamas. Tokio turto apskaitos reikalavimus nustato 9-asis verslo apskaitos standartas „Atsargos“.
76. Ilgalaikis materialusis turtas atsargų sąskaitoje turi būti registruojamas ir laikomas parduoti tik tada, kai jis atitinka visus šiuos kriterijus:
76.1. Dabartinės būklės turtą, esant įprastoms pardavimo sąlygoms, galima greitai parduoti.
76.2. Jo pardavimas turi būti labai tikėtinas. Turto pardavimas yra labai tikėtinas, kai:
76.2.1. tokiu turtu yra aktyviai prekiaujama rinkoje;
76.2.2. to turto pardavimas yra pradėtas, vykdoma aktyvi pirkėjo paieška ir neketinama atsisakyti jį parduoti;
76.2.3. turtą planuojama parduoti per 12 mėnesių nuo jo užregistravimo atsargų sąskaitoje datos.

76.3. Jei toks turtas neparduodamas per 12 mėnesių nuo perkėlimo į atsargas datos, jis ir toliau gali būti apskaitomas atsargų sąskaitoje, jei jis nebuvo parduotas dėl nuo įmonės nepriklausomų aplinkybių, bet įmonė neatsisakė tikslo šį turtą parduoti ir tikėtina, kad artimiausiu metu jis bus parduotas.

77. Jeigu ilgalaikis materialusis turtas, kuris anksčiau buvo perkeltas į atsargų sąskaitą, jau neatitinka 76 punkte nurodytų kriterijų, jis negali būti apskaitomas atsargų sąskaitoje.

78. Jeigu perleidžiamas atsargų sąskaitoje apskaitomas turtas, pelno (nuostolių) ataskaitos eilutėje „Kita veikla“ parodomas sandorio rezultatas. Perleidus tokį turtą, pelnas ar nuostoliai apskaičiuojami iš uždirbtų pajamų atimant parduoto turto balansinę vertę ir visas su perleidimu susijusias išlaidas.

79. Ilgalaikis materialusis turtas, kuris laikinai nenaudojamas įmonės veikloje, apskaitoje gali būti registruojamas atskiroje sąskaitoje. Balanse šis turtas parodomas toje pačioje turto grupėje, kuriai jis buvo priskirtas, kol buvo naudojamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-30](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7887 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-30

80. Jei turtas prarandamas dėl vagystės ar kitų priežasčių, nuostoliai, jei nėra galimybės jų kompensuoti, pripažįstami ataskaitinio laikotarpio nuostoliais dėl turto praradimo. Jei pagrįstai tikimasi, kad nuostoliai bus atlyginti, numatoma atgauti suma registruojama kaip gautina suma. Jei numatoma atgauti suma yra mažesnė už prarasto turto vertę, likusi suma pripažįstama nuostoliais.

81. Jei turtas prarandamas dėl stichinių nelaimių ar kitų gamtos reiškinių, kurie nebūdingi tai vietai, dėl šio turto praradimo atsiradę nuostoliai, jei negalima jų kompensuoti, pripažįstami netekimais. Tą ataskaitinį laikotarpį, kai pagrįstai nustatoma, kad nuostoliai bus atlyginti, numatoma atgauti suma registruojama kaip gautina, atitinkamai sumažinant netekimų sumą.

82. Jei ilgalaikis materialusis turtas prarandamas ar patiriama nuostolių dėl gamtos reiškinių, kurie būdingi tai vietai, tokie nuostoliai pripažįstami ataskaitinio laikotarpio veiklos nuostoliais dėl turto praradimo. Jei pagrįstai nustatoma, kad nuostoliai bus atlyginti, numatyta atgauti suma registruojama kaip gautina suma ir atitinkamai sumažinami nuostoliai dėl turto praradimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

83. Jei nurašomas turtas buvo perkainotas ir yra likusi nepanaudota perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis, perkainojimo rezervas turi būti atitinkamai sumažinamas. Perkainojimo rezervo (rezultatų) apskaitos reikalavimus nustato 8-asis verslo apskaitos standartas „Nuosavas kapitalas“.

IX. INVESTICINIO TURTO APSKAITA

84. Turtas gali būti priskiriamas investiciniam turtui ir finansinėse ataskaitose parodomas tik tada, kai šis turtas atitinka investicinio turto apibrėžimą. Investicinio turto paskirtis – gauti pajamų tik iš nuomos ir (arba) turto vertės padidėjimo.

85. Įsigytas investicinis turtas apskaitoje registruojamas vadovaujantis šio standarto 11 punktu. Vėliau, atsižvelgiant į įmonės pasirinktą apskaitos politiką, jis gali būti apskaitomas vienu iš šių būdų:

85.1. įsigijimo savikaina;

85.2. tikrąja verte.

85¹. Labai maža įmonė, rengianti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį, investicinio turto apskaitai taiko tik įsigijimo savikainos būdą.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

86. Jei investicinio turto apskaitai pasirenkamas įsigijimo savikainos būdas, skaičiuojamas investicinio turto nusidėvėjimas. Finansinėse ataskaitose investicinis turtas parodomas įsigijimo

savikaina, iš kurios atimtos sukaupta nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo sumos.

87. Išlaidos, kurios sudaro investicinio turto įsigijimo savikainą, nustatomos vadovaujantis šio standarto 12 punktu.

88. Investicinio turto vertė mažinama 23-iojo verslo apskaitos standarto „Turto nuvertėjimas“ nustatyta tvarka.

89. Investicinio turto, kuris finansinėse ataskaitose parodomas įsigijimo savikaina, remonto išlaidos registruojamos šio standarto 31, 32, 33, 34 punktuose nustatyta tvarka.

90. Jei investicinio turto apskaitai pasirenkamas tikrosios vertės būdas, turto nusidėvėjimas neskaiciuojamas. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliu pelno (nuostolių) ataskaitoje.

91. Investicinio turto, parodyto finansinėse ataskaitose tikrąja verte, remonto išlaidos pripažįstamos laikotarpiu, per kurį jos buvo patirtos, sąnaudomis.

92. Jei turtas, anksčiau naudotas prekėms gaminti, paslaugoms teikti ar administraciniams tikslams, pradedamas laikyti tik pajamoms iš nuomos ir (arba) vertės padidėjimo gauti, jis iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių turi būti perkeliamas į investicinio turto grupę tą dieną, kai pradedamas laikyti tik pajamoms iš nuomos ir (arba) vertės padidėjimo gauti.

93. Jei turtas, anksčiau laikytas tik pajamoms iš nuomos ir (arba) vertės padidėjimo gauti, pradedamas naudoti prekėms gaminti, paslaugoms teikti ar administraciniams tikslams, jis iš investicinio turto grupės turi būti perkeliamas į kitas ilgalaikio materialiojo turto grupes tą dieną, kai pradedamas naudoti prekėms gaminti, paslaugoms teikti ar administraciniams tikslams.

94. Pasirinkus investicinio turto apskaitos įsigijimo savikaina būdą, perkeliant turtą iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių, kuriose jis buvo apskaitomas įsigijimo savikaina, į investicinio turto grupę, perkeliama turto įsigijimo savikaina ir sukauptas nusidėvėjimas laikomas investicinio turto įsigijimo savikaina ir sukauptu nusidėvėjimu.

95. Pasirinkus investicinio turto apskaitos įsigijimo savikaina būdą, perkeliant turtą iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių, kuriose jis buvo apskaitomas perkainota verte, į investicinio turto grupę, perkeliama turto įsigijimo savikaina ir perkainotos vertės dalis laikoma investicinio turto įsigijimo savikaina. Sukauptas įsigijimo savikainos ir perkainotos vertės dalies nusidėvėjimas laikomas sukauptu investicinio turto nusidėvėjimu. Kai investicinis turtas nudėvimas arba nuvertėja, tai nepanaudota perkeliama turto perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis turi būti mažinama didinant nepaskirstytąjį pelną (mažinant nuostolius).

96. Pasirinkus investicinio turto apskaitos tikrąja verte būdą, perkeliant turtą iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių į investicinio turto grupę, perkeliama turto balansinė vertė laikoma investicinio turto įsigijimo savikaina. Perkėlimo dieną įvertinus investicinį turtą tikrąja verte, įsigijimo savikainos ir tikrosios vertės skirtumas parodomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

97. Pasirinkus investicinio turto apskaitos tikrąja verte būdą, perkeliant turtą iš kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių, kuriose jis buvo apskaitomas perkainota verte, į investicinio turto grupę, sumažinama nepanaudota perkeliama turto perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis ir padidinamas nepaskirstytasis pelnas (mažinami nuostoliai).

98. Investicinį turtą, kuris finansinėse ataskaitose parodomas tikrąja verte, perkėlus į kitas turto grupes, jo įsigijimo savikaina yra paskutinė žinoma to turto tikroji vertė.

99. To paties turto viena dalis gali būti laikoma tik pajamoms iš turto nuomos ir (arba) turto vertės padidėjimo gauti, o kita dalis naudojama prekėms gaminti, paslaugoms teikti arba administraciniams tikslams. Tokios turto dalys finansinėse ataskaitose turi būti parodomos:

99.1. atskirai, jei kiekviena iš jų sudaro reikšmingą to turto dalį. Turto dalis, laikoma tik pajamoms iš nuomos ir (ar) vertės padidėjimo gauti, parodoma investicinio turto grupėje. Turto dalis, naudojama prekėms gaminti, paslaugoms teikti ar administraciniams tikslams, parodoma žemės ar pastatų grupėse;

99.2. investicinio turto grupėje, jei turto dalis, naudojama prekėms gaminti, paslaugoms teikti ar administraciniams tikslams, sudaro nereikšmingą to turto dalį;

99.3. žemės ar pastatų grupėse, jei turto dalis, laikoma tik pajamoms iš nuomos ir (ar) vertės padidėjimo gauti, sudaro nereikšmingą to turto dalį.

10 skyrius. *Neteko galios nuo 2013-01-01*

Skyriaus naikinimas:

Nr. [VAS-30](#), 2012-12-21, *Žin.* 2012, Nr. 153-7887 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-30

X. VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ TURTO, KURIS PAGAL ĮSTATYMUS GALI BŪTI TIK VALSTYBĖS NUOSAVYBĖ, APSKAITA

100. Patikėjimo teise gauto turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, įsigijimo savikaina yra perdavimo akte nurodyta vertė.

101. Jei patikėjimo teise gautas turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, nenaudojamas valstybės ir savivaldybės įmonių pajamoms uždirbti, apskaičiuota tokio turto nusidėvėjimo suma mažinamas turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas. Jei turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, naudojamas valstybės ir savivaldybės įmonių veikloje pajamoms uždirbti, apskaičiuota tokio turto nusidėvėjimo suma pripažįstama įmonės ataskaitinio laikotarpio pardavimo, bendrosiomis ir administracinėmis sąnaudomis, jeigu ji nebuvo priskirta prekių, paslaugų ar kito turto pasigaminimo savikainai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

102. Apskaičiuojant turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, nusidėvėjimą, taikomas tiesiogiai proporcingas (tiesinis) ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo metodas.

103. Valstybės ir savivaldybės įmonių turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, vertė mažinama 23-iojo verslo apskaitos standarto „Turto nuvertėjimas“ nustatyta tvarka.

104. Jei patikėjimo teise gautas turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė ir kuris nenaudojamas valstybės ir savivaldybės įmonių pajamoms uždirbti, grąžinamas savininkui ar savininko nurodymu perduodamas kitam asmeniui, teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstamas netinkamu naudoti ir nurašomas, tai apskaitoje nurašoma jo įsigijimo savikaina, visos to turto vertės pokyčių sumos, sukaupta to turto nusidėvėjimo suma ir mažinamas turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas.

Papildyta skyriumi:

Nr. [VAS-17](#), 2013-09-30, *Žin.*, 2013, Nr. 104-5128 (2013-10-03), i. k. 11320AAISAK00VAS-17

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7887 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-30

Nr. [VAS-17](#), 2013-09-30, *Žin.*, 2013, Nr. 104-5128 (2013-10-03), i. k. 11320AAISAK00VAS-17

105. *Neteko galios nuo 2016-01-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7887 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-30

Nr. [VAS-17](#), 2013-09-30, *Žin.*, 2013, Nr. 104-5128 (2013-10-03), i. k. 11320AAISAK00VAS-17

106. Nauja standarto redakcija taikoma sudarant 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas, ji taip pat gali būti taikoma ir sudarant ankstesnių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7887 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-30

Nr. [VAS-17](#), 2013-09-30, *Žin.*, 2013, Nr. 104-5128 (2013-10-03), i. k. 11320AAISAK00VAS-17

107. Jei pagal ankstesnes šio standarto nuostatas tam tikro ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo nereikėjo skaičiuoti, tai pagal naują šio standarto redakciją nuo 2009 m. sausio 1 d. tokio turto nusidėvėjimą įmonė gali skaičiuoti perspektyviniu būdu. Šiuo atveju, pradedant skaičiuoti ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimą, reikia patikrinti, ar šis turtas nėra nuvertėjęs, iš naujo nustatyti jo likvidacinę vertę, peržiūrėti naudingo tarnavimo laiką.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-5](#), 2010-02-19, *Žin.*, 2010, Nr. 23-1116 (2010-02-25), i. k. 11020AAISAK000VAS-5

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-30](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7887 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-30

Nr. [VAS-17](#), 2013-09-30, *Žin.*, 2013, Nr. 104-5128 (2013-10-03), i. k. 11320AAISAK00VAS-17

Priedo pakeitimai:

Nr. [VAS-9](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4183 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-9

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos
apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m.
gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1
(Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos
apskaitos instituto direktoriaus 2007 m.
lapkričio 20 d. įsakymo Nr. VAS-8 redakcija)

13-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „NEMATERIALUSIS TURTAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti nematerialiojo turto pripažinimo, įvertinimo, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

2. Standartas taikomas nematerialiojo turto apskaitai.

3. Standartas netaikomas:

3.1. teisių į mineralinius išteklius, mineralinių, žemės gelmių ir kitų gamtos išteklių gavybos ir su jos plėtra susijusių išlaidų apskaitai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

3.2. nematerialiajam turtui, kurį įmonė numato perleisti arba sunaudoti per vieną ataskaitinį laikotarpį. Tokio turto apskaitos reikalavimus nustato 9-asis verslo apskaitos standartas „Atsargos“;

3.3. atidėtųjų mokesčių turto apskaitai. Tokio turto apskaitos reikalavimus nustato 24-asis apskaitos standartas „Pelno mokestis“;

3.4. prestižo apskaitai. Prestižo apskaitos reikalavimus nustato 14-asis verslo apskaitos standartas „Verslo jungimai“;

3.5. finansinio turto apskaitai. Tokio turto apskaitos reikalavimus nustato 18-asis „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 26-asis „Išvestinės finansinės priemonės“ verslo apskaitos standartai;

3.6. nematerialiajam turtui, kurio apskaita reglamentuojama kitų verslo apskaitos standartų.

4. Nematerialusis turtas, įsigytas pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartis, įsigijimo metu registruojamas apskaitoje 20-ojo verslo apskaitos standarto „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“ nustatyta tvarka, o vėliau jo apskaitai taikomos šio standarto nuostatos.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Aktyvioji rinka – rinka, atitinkanti visus šiuos kriterijus: a) prekiaujama vienu ar keliais turtais; b) bet kuriuo metu yra pirkėjų (pardavėjų), ketinančių pirkti ar parduoti turtą; c) informacija apie parduodamo turto rinkos kainas yra prieinama visuomenei.

Amortizacija – amortizuojamosios vertės priskyrimas sąnaudoms ar kito turto savikainai ir paskirstymas per visą planuojamą turto naudingo tarnavimo laiką, atsižvelgiant į realų to turto ekonominės vertės kitimą.

Amortizuojamoji vertė – suma, gauta iš turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainos atėmus numatytą likvidacinę vertę.

Balansinė vertė – suma, kuria turtas yra parodytas balanse. Nematerialiojo turto balansinė vertė yra lygi jo likutinei vertei.

Įsigijimo (pasigaminimo) savikaina – sumokėta ar mokėtina pinigų ar pinigų ekvivalentų suma ar kito mainais atiduoto ar sunaudoto turto vertė įsigyjant ar pasigaminant turtą.

Mineraliniai ištekliai – žemėje ir jos gelmėse esančios bet kokios cheminės ar fizinės būsenos gamtinės mineralinės medžiagos.

Nematerialiojo turto likutinė vertė – suma, apskaičiuojama prie nematerialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainos pridėdant arba iš jos atimant visas nematerialiojo turto vertės

pokyčių sumas ir atimant sukauptą amortizacijos sumą

Likvidacinė vertė – suma, kurią pasibaigus naudingo tarnavimo laikui tikimasi gauti už turtą, įvertinus būsimas likvidavimo ar perleidimo išlaidas.

Naudingo tarnavimo laikas – ribotas laikotarpis, kuriuo įmonės veikloje naudojamas turtas gali teikti naudos. Naudingo tarnavimo laikas taip pat gali būti nustatomas pagal gaminių ir produkcijos vienetų, kuriuos tikimasi pagaminti (gauti) naudojant šį turtą, skaičių.

Nematerialusis turtas – neturintis materialios formos nepiniginis turtas, kuriuo įmonė disponuoja, kurį naudodama tikisi gauti tiesioginės ir (arba) netiesioginės ekonominės naudos ir kurio vertė yra ne mažesnė už įmonės nusistatytą minimalią nematerialiojo turto vertę.

Nuvertėjimas (nuostolis dėl vertės sumažėjimo) – suma, kuria turto balansinė vertė yra didesnė už jo atsiperkamąją vertę.

Plėtra – tyrimų rezultatų ar kitų žinių taikymas planuojant arba kuriant naujus ar iš esmės pagerintus produktus (medžiagas, įrengimus, gaminius, procesus, sistemas ar paslaugas) prieš pradedant komercinę jų gamybą ar naudojimą.

Prestižas – neidentifikuojamas turtas, kuris pirminio pripažinimo metu įvertinamas kaip teigiamas skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir įsigyto grynojo turto vertės ir kurio vertė parodo iš verslo jungimo tikėtiną gauti ekonominę naudą.

Tikroji vertė – suma, už kurią vertės nustatymo dieną sandorio šalys viena kitai įprastomis rinkos sąlygomis gali parduoti turtą ar paslaugas arba perleisti įsipareigojimą.

Tyrimas – suplanuota veikla, atliekama siekiant naujų mokslo ar technikos žinių.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [VAS-30](#), 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7398 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK00VAS-30

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

Nr. [VAS-31](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-05-29, i. k. 2015-08349

III. NEMATERIALIOJO TURTO PRIPAŽINIMAS

5. Nematerialusis turtas pripažįstamas, jei patirtos išlaidos atitinka nematerialiojo turto apibrėžimą ir šiuos pripažinimo požymius:

5.1. Pagrįstai tikėtina, kad įmonė ateityje iš turto gaus tiesioginės ir (arba) netiesioginės ekonominės naudos.

5.2. Turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina gali būti patikimai įvertinta ir atskirta nuo kito turto vertės.

5.3. Įmonė gali tuo turtu disponuoti, jį kontroliuoti arba apriboti kitų teisę juo naudotis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

6. Vertinant tikimybę gauti ekonominės naudos, turi būti vadovaujamasi nematerialiojo turto pirminio pripažinimo metu turima patikima informacija ir laikomasi ne tik formalių reikalavimų, bet ir turinio svarbos principo.

7. Būsimą ekonominę naudą, gaunamą iš įmonės naudojamo nematerialiojo turto, gali sudaryti gaminių ir paslaugų pardavimo pajamos, išlaidų sumažėjimas ar kita nauda.

8. Vienas iš svarbiausių nematerialiojo turto pripažinimo požymių yra jo kontrolė. Įmonė kontroliuoja turtą, jei ji turi teisę iš jo gauti būsimos ekonominės naudos ir uždrausti kitiems juo naudotis. Įmonės teisė kontroliuoti nematerialųjį turtą ir jo teikiamą ekonominę naudą gali būti nustatyta teisės aktu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

9. Nematerialiojo turto pavyzdžiai gali būti:

9.1. prekių ženklai;

9.2. patentai ir licencijos;

9.3. autorių ir gretutinės teisės;

- 9.4. plėtros darbai;
- 9.5. kompiuterių programos;
- 9.6. prestižas;
- 9.7. taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai.
- 9.8. mineralinių išteklių žvalgyba ir vertinimas;

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

- 9.9. leidimas žvalgyti mineralinius išteklius.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

10. Tam tikrais atvejais nematerialusis turtas gali būti susietas su materialia forma. Toks turtas gali būti kompaktiniame diske (kompiuterių programos), popierinėse laikmenose (licencijos ar patentai), kino juostoje ar pan. Tais atvejais, kai turtas turi materialiojo ir nematerialiojo turto požymių, nustatant, kuriam turtui jį priskirti, įvertinama, kuris požymis vyrauja. Jei nematerialusis turtas yra neatskiriama materialiojo turto dalis, jis apskaitomas kartu su tuo materialiojo turto vienetu. Pavyzdžiui, kompiuterio operacinė sistema, be kurios kompiuteris negali veikti, priskiriama kompiuterio įsigijimo savikainai, o programa, kuri nėra sudedamoji kompiuterio įrangos dalis, apskaitoma kaip nematerialusis turtas.

11. Vykdamas plėtros darbus, gali būti sukurti ar pagaminti bandomieji pavyzdžiai, kurie turi materialią formą, tačiau šiuo atveju materialiojo turto požymiai nėra svarbūs, nes pagrindinis tikslas yra tobulinti jau gaminamą arba sukurti naują produktą, todėl šios išlaidos priskiriamos nematerialiajam turtui.

12. Nematerialusis turtas gali būti atskiriamas ir neatskiriamas nuo kito įmonės turto. Nematerialusis turtas, kurį įmonė gali perleisti ar išnuomoti, yra laikomas atskiriamu nuo kito įmonės turto. Jei nematerialusis turtas yra neatskiriamas nuo kito turto ir kuria būsimą ekonominę naudą tik kartu su kitu įmonės turtu, jis gali būti pripažįstamas tik tada, jei įmonė gali nustatyti, kokią ekonominę naudą ateityje ji gaus iš to nematerialiojo turto.

13. Įmonės darbuotojų kvalifikacija, išlaidos, patirtos siekiant sudaryti pirkėjų sąrašus ir panašius objektus, nelaikomos nematerialiuoju turtu. Įmonės patirtos išlaidos susikurtiems prekių ženklams, straipsnių antraštėms ir panašios išlaidos taip pat neturi būti pripažįstamos nematerialiuoju turtu. Jos negali būti atskirtos nuo visų verslo plėtros išlaidų, todėl negali būti pripažįstamos nematerialiuoju turtu.

14. Jei išlaidos neatitinka nematerialiojo turto apibrėžimo, jos pripažįstamos sąnaudomis jų susidarymo metu. Išlaidų, kurios pripažįstamos sąnaudomis tada, kai jos patiriamos, pavyzdžiai:

- 14.1. išlaidos naujai gamyklai atidaryti, naujam verslui ar veiklai pradėti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

- 14.2. darbuotojų mokymo;
- 14.3. reklamos ir reprezentacinės;
- 14.4. įmonės ar jos dalies perkėlimo ar reorganizavimo.

14¹. Nematerialiuoju turtu taip pat nepripažįstamos veiklos pradžios išlaidos, kurios apima įmonės steigimo, akcijų išleidimo, įregistravimo, akcininkų pažymėjimų spausdinimo, įstatų parengimo ir įregistravimo, konsultantų, tarpininkų paslaugų ir panašias išlaidas. Šiomis išlaidomis mažinami akcijų priedai. Jei akcijų priedų nėra, jos registruojamos pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažinto pelno (nuostolių) sąskaitoje ir parodomos nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

15. Nematerialusis turtas gali būti įsigijamas arba pasigaminamas įmonėje. Prestižo įmonė negali sukurti ir jis atskirame balanse parodomas tik reorganizavus įmones prijungimo ar sujungimo būdu, įsigijus kitos įmonės verslą ar jo dalį ir tikintis iš to jungimo gauti ekonominės naudos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

IV. NEMATERIALIOJO TURTO ĮSIGIJIMO REGISTRAVIMAS APSKAITOJE

16. Įsigytas nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

17. Jei nematerialusis turtas yra įsigyjamas iš išorės šaltinio, jo įsigijimo savikaina gali būti patikimai įvertinta, kai atsiskaitoma pinigais ar kitu turtu.

18. Nematerialiojo turto įsigijimo savikainą sudaro už šį turtą sumokėta ar mokėtina pinigų suma ar kitokio sunaudoto turto vertė, įskaitant muitus ir kitus negrąžinamus mokesčius. Turto įsigijimo savikainai turi būti priskiriamos ir kitos tiesioginės turto paruošimo numatomam naudojimui išlaidos, pavyzdžiui, atlyginimai už teisines paslaugas.

19. Jei nematerialusis turtas įsigyjamas išsimokėtinai per ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį ir sutartyje palūkanos nenurodomos arba jų dydis reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos, įsigijimo savikaina apskaičiuojama diskontuojant visą mokėtiną sumą iki dabartinės vertės pritaikius rinkos palūkanų normą. Skirtumas pripažįstamas palūkanų sąnaudomis per visą išsimokėjimo laikotarpį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-12](#), 2008-12-08, *Žin.*, 2008, Nr. 145-5848 (2008-12-18), i. k. 10820AAISAK00VAS-12

20. Jei nematerialusis turtas yra įsigyjamas sujungiant verslą, įsigijimo savikaina bus laikoma jo tikroji vertė įsigijimo datą. Jei nėra nematerialiojo turto aktyviosios rinkos, jo įsigijimo savikaina atitiks sumą, kurią įmonė, sudarydama sandorį su nepriklausoma, apie šį turtą išmanančia ir šį sandorį vykdyti ketinančia šalimi, įsigijimo datą sutinka mokėti už turtą. Nustatant šią sumą, turi būti naudojama patikima informacija ir atsižvelgiama į sandorių dėl panašaus turto rezultatus.

21. Kai įsigyjamas verslas, įsigijusioji įmonė pripažįsta nematerialųjį turtą, kuris atitinka šiame standarte nurodytus pripažinimo požymius, net jei šis turtas nebuvo pripažintas įsigytosios įmonės balanse. Jei nematerialiojo turto, įsigyto sujungus verslą, įsigijimo savikaina negali būti patikimai įvertinta, šis turtas nepripažįstamas kaip atskiras nematerialusis turtas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

22. Nematerialusis turtas gali būti įsigytas mainais į kitą turtą.

23. *Neteko galios nuo 2008-09-24*

Punkto naikinimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

23. Mainais gauto nematerialiojo turto įsigijimo savikaina apskaičiuojama prie mainų sutartyje numatytos vertės pridėjant tiesiogines, su turto mainais susijusias išlaidas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

24. Jei nematerialusis turtas įsigyjamas mainais į kitą turtą, o mainų sutartyje vertė nenurodyta, tai įsigytas nematerialusis turtas įvertinamas ir apskaitoje registruojamas tikrąja verte. Jei įsigyto nematerialiojo turto tikrosios vertės nustatyti negalima, jis registruojamas už jį atiduoto turto tikrąja verte. Jeigu mainomo turto tikrosios vertės nustatyti negalima, nematerialiojo turto įsigijimo savikaina laikoma atiduoto turto balansinė vertė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

24¹. Neatlygintinai gauto (dovanoto) nematerialiojo turto įsigijimo savikainą sudaro

dovanojimo sutartyje ar kitame dokumente nurodyta jo vertė, kuri negali būti didesnė už tikrąją vertę, ir su šio turto gavimu ir paruošimu naudoti susijusios išlaidos.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

25. Kai dovanojimo sutartyje ar kitame dokumente turto vertė nenurodyta, gauto nematerialiojo turto vertė, kuri ir bus laikoma įsigijimo savikaina, nustato įmonė pagal to turto tikrąją vertę, jei yra aktyvioji tokio turto rinka arba jei tikroji vertė gali būti patikimai nustatoma. Šio punkto nuostatos netaikomos taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-14](#), 2011-12-07, *Žin.*, 2011, Nr. 154-7332 (2011-12-17), i. k. 11120AAISAK00VAS-14

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

26. Jei neatlygintinai gauto nematerialiojo turto aktyviosios rinkos nėra arba turto tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, nemokamai ar už labai mažą kainą gauto turto įsigijimo savikaina laikoma išlaidų, kurios tiesiogiai susijusios su to turto įsigijimu ir paruošimu naudoti, suma.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

27. Jei nematerialiojo turto aktyviosios rinkos nėra arba turto tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, o neatlygintinai gaunant nematerialųjį turtą nebuvo patirta jokių išlaidų, šio turto įsigijimo savikaina yra lygi nuliui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

27¹. Jei įmonė iš savininkų gauna nematerialųjį turtą kaip nepiniginį įnašą, tokio turto įsigijimo savikaina yra turto vertė, nustatyta pagal atitinkamus teisės aktus.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

V. ĮMONĖS PASIGAMINTO (SUKURTO) NEMATERIALIOJO TURTO REGISTRAVIMAS APSKAITOJE

28. Pasigamintas (sukurtas) nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas pasigaminimo (sukūrimo) savikaina.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

29. Gaminant (kuriant) turtą įmonėje, išlaidos skirstomos į tyrimo ir plėtros išlaidas. Jei įmonė negali atskirti tyrimo išlaidų nuo plėtros išlaidų, visos išlaidos priskiriamos tyrimo išlaidoms. Tyrimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis to laikotarpio, per kurį jos susidaro.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

30. Tyrimų išlaidų pavyzdžiai gali būti:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

30.1. veikla, skirta įgyti naujų žinių;

- 30.2. gautų žinių įvertinimas ir jų pritaikymas;
- 30.3. alternatyvių medžiagų, priemonių, gaminių, procesų, sistemų ar paslaugų ieškojimas.
- 31. Plėtros išlaidų pavyzdžiai gali būti:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

31.1. pavyzdžių ir modelių projektavimas, konstravimas ir išbandymas iki gamybos ar naudojimo pradžios;

31.2. instrumentų, įrankių pavyzdžių, formų ir atspaudų projektavimas pagal naujas technologijas;

31.3. įrangos, kuri skirta bandomiesiems pavyzdžiams pagaminti, projektavimas, konstravimas ir eksploatavimas;

31.4. pasirinktų naujų alternatyvių medžiagų, įrangos, produktų, procesų, sistemų ar paslaugų projektavimas, konstravimas ir testavimas.

32. Vykdamas plėtros darbus, susidariusios išlaidos nematerialiuoju turtu gali būti pripažįstamos tik tada, kai įmonė turi patikimų įrodymų, kad:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

32.1. ji turi techninių galimybių, finansinių ir kitų išteklių užbaigti plėtros darbus;

32.2. ji ketina baigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą ir jį naudoti arba parduoti;

32.3. ji sugebės naudoti arba parduoti nematerialųjį turtą;

32.4. nematerialusis turtas ateityje teks įmonei ekonominės naudos;

32.5. ji gali patikimai įvertinti su nematerialiojo turto pasigaminimu (sukūrimu) susijusias išlaidas.

33. Tai, kad įmonė turi pakankamai išteklių baigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą, sugebės jį naudoti ir gauti iš jo naudos, gali būti įrodoma, pavyzdžiui, verslo plane nurodant turimus techninius, finansinius, kitus reikiamus išteklius ir įmonės galimybę jais naudotis.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

34. Įmonės pasigaminto (sukurto) nematerialiojo turto pasigaminimo (sukūrimo) išlaidas patikimai įvertinti galima pagal įmonės taikomą savikainos skaičiavimo metodiką.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

35. Įmonės pasigaminto (sukurto) nematerialiojo turto pasigaminimo (sukūrimo) savikaina yra suma išlaidų, kurios buvo patirtos nuo tos datos, kai išlaidos pirmą kartą atitiko šiame standarte nurodytus nematerialiojo turto pripažinimo kriterijus. Įmonės pasigaminto (sukurto) nematerialiojo turto pasigaminimo (sukūrimo) savikainai priskiriamų išlaidų pavyzdžiai gali būti:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

35.1. išlaidos medžiagoms ir paslaugoms, naudojamoms ar suvartojamoms gaminant (kuriant) turtą;

35.2. darbuotojų, tiesiogiai dalyvaujančių gaminant (kuriant) turtą, darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai;

35.3. materialiojo turto nusidėvėjimas, nematerialiojo turto amortizacija, jeigu tas turtas buvo naudojamas gaminant (kuriant) nematerialųjį turtą;

35.4. kitos tiesiogiai su nematerialiojo turto gamyba (kūrimu) susijusios išlaidos;

35.5. pridėtinės išlaidos, kurios patiriamos gaminant (kuriant) turtą ir gali būti patikimai įvertintos, ir pagrįstai priskirtos tam turtui. Pridėtinės išlaidos priskiriamos tais pačiais būdais, kaip ir gaminant materialųjį turtą.

36. Išlaidų, kurios nepriskiriamos įmonės pasigaminto (sukurto) nematerialiojo turto

pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, pavyzdžiai gali būti:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

36.1. pardavimo, administracinės ir kitos bendrosios išlaidos, kurių negalima tiesiogiai priskirti to turto gamybai (kūrimui) ar paruošimui naudoti;

36.2. pradiniai veiklos nuostoliai, patirti siekiant planuojamų turto naudojimo efektyvumo rodiklių;

36.3. darbuotojų mokymo išlaidos.

37. Išlaidos, kurias įmonė pripažino sąnaudomis ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, vėliau negali būti koreguojamos ir priskiriamos nematerialiojo turto pasigaminimo (sukūrimo) savikainai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

VI. NEMATERIALIOJO TURTO EKSPLOATAVIMO IR TOBULINIMO IŠLAIDŲ APSKAITA

38. Nematerialiojo turto eksploatavimo išlaidos priskiriamos to ataskaitinio laikotarpio, kada jos buvo patirtos, sąnaudoms.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

39. Nematerialiojo turto tobulinimo išlaidos, patirtos po jo įsigijimo ar pasigaminimo (sukūrimo), turi būti pripažįstamos sąnaudomis to ataskaitinio laikotarpio, per kurį jos patiriamos, išskyrus atvejus, kai šios išlaidos gali būti patikimai įvertintos, priskirtos konkrečiam turtui ir įmonė gali patikimai nustatyti, kad jos leis ateityje iš to turto gauti didesnę ekonominę naudą. Jei šios sąlygos yra įvykdomos, tada išlaidų suma įtraukiama į nematerialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo (sukūrimo) savikainą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

40. Nematerialiajam turtui būdinga tai, kad daugeliu atvejų neįmanoma nustatyti, ar išlaidos patobulins nematerialųjį turtą ir todėl jis ateityje duos didesnę ekonominę naudą ar tik išlaikys tinkamą jo būklę. Paprastai sudėtinga tas išlaidas tiesiogiai priskirti kuriam nors konkrečiam nematerialiajam turtui, todėl tik labai retai išlaidos, patirtos po nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, gali būti pridėtos prie to turto įsigijimo arba pasigaminimo (sukūrimo) savikainos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

41. Balanse nematerialusis turtas pateikiamas likutine verte.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

VII. NEMATERIALIOJO TURTO AMORTIZACIJA

42. Amortizuojama nematerialiojo turto vertė turi būti nuosekliai paskirstyta per visą jo naudingo tarnavimo laiką.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

43. Nematerialiojo turto amortizacijos suma pripažįstama sąnaudomis kiekvieną ataskaitinį laikotarpį, išskyrus atvejus, kai amortizacijos sąnaudos įtraukiamos į kito turto pasigaminimo

savikainą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

44. Nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama remiantis metine amortizacijos norma, kurią įmonė nusistato atsižvelgdama į:

44.1. planuojamą turto naudingo tarnavimo laiką;

44.2. informaciją apie panašaus ir panašiai naudojamo turto naudingo tarnavimo laiką;

44.3. techninį, technologinį ir kitokį senėjimą;

44.4. verslo šakos, kurioje turtas naudojamas, stabilumą, iš turto gaunamų gaminių ir paslaugų paklausos rinkoje pokyčius;

44.5. tikėtinus ar galimus konkurentų veiksmus;

44.6. turto kontrolės laikotarpį, teisinius ir kitokius veiksnius, sutrumpinančius naudojimo laiką;

44.7. turto naudingo tarnavimo laiko priklausomybę nuo kito įmonės turto naudingo tarnavimo laiko.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-31](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-05-29, i. k. 2015-08349

45. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiko įvertinimas tampa nepatikimas, jei naudingo tarnavimo laikas ilgas. Dėl to nematerialiojo turto – plėtros darbų ir prestižo – naudingo tarnavimo laikas, per kurį turtas amortizuojamas, turėtų būti ne ilgesnis kaip 5 metai. Jei yra patikimų įrodymų, kad nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas bus ilgesnis, įmonė gali nustatyti ilgesnį naudingo tarnavimo laiką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-31](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-05-29, i. k. 2015-08349

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

46. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas gali būti ilgas, bet visada ribotas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

47. Jei įmonė kontroliuoja nematerialųjį turtą turėdama teisę, kuri buvo suteikta ribotam laikui, nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas neturi viršyti tos teisės galiojimo laiko, išskyrus atvejus, kai teisė gali būti atnaujinama ir jos atnaujinimas yra pagrįstas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

48. Veiksnių, kurie rodo, kad teisė kontroliuoti nematerialųjį turtą gali būti atnaujinama, pavyzdžiai:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

48.1. kontrolės teisės galiojimo laikas bus pratęstas su labai mažomis arba be jokių papildomų išlaidų;

48.2. sutartyje nurodytos turto kontrolės teisės atnaujinimo sąlygos bus įvykdytos ir teisė kontroliuoti ir naudoti turtą bus atnaujinta.

49. Nematerialusis turtas amortizuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) amortizacijos skaičiavimo metodą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

50. Įmonė apskaitos politikoje gali nusistatyti ir produkcijos metodą, jei gali pagrįsti, kad turto amortizuojamoji suma bus sistemingai paskirstyta per jo naudingo tarnavimo laiką ir susieta su

tam tikru pagamintos produkcijos (suteiktų paslaugų) kiekiu. Pavyzdžiui, produkcijos metodus galėtų būti taikomas skaičiuojant taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų amortizaciją.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

51. Taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, metinė amortizacijos suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$N = \frac{V1 - V2}{T}, \text{ kur}$$

N – metinė amortizacijos suma;

V1 – nematerialiojo turto įsigijimo vertė (pasigaminimo (sukūrimo) savikaina);

V2 – nematerialiojo turto likvidacinė vertė;

T – naudingo tarnavimo laikas metais.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

52. Produkcijos metodu apskaičiuota nematerialiojo turto amortizacijos suma priklauso nuo pagamintos produkcijos (suteiktų paslaugų) kiekio. Taikant šį metodą, amortizacijos suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$N = \frac{(V1 - V2) \times P}{P_{\max}}, \text{ kur}$$

N – amortizacijos suma, tenkanti pagamintai produkcijai (suteiktoms paslaugoms);

V1 – nematerialiojo turto įsigijimo vertė (pasigaminimo (sukūrimo) savikaina);

V2 – nematerialiojo turto likvidacinė vertė;

P – per ataskaitinį laikotarpį pagamintos produkcijos (suteiktų paslaugų) kiekis;

P_{max} – maksimalus pagamintos produkcijos (suteiktų paslaugų) kiekis.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

53. Nematerialiojo turto likvidacinė vertė turi būti laikoma nulių, išskyrus atvejus, kai trečiasis asmuo įsipareigoja nupirkti turtą jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje arba kai yra aktyvioji to turto rinka, pagal kurią gali būti nustatoma likvidacinė vertė, be to, tikėtina, kad ši rinka bus ir turto naudingo tarnavimo laiko pabaigoje.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

54. Turto amortizuojamoji vertė apskaičiuojama iš įsigijimo ar pasigaminimo (sukūrimo) savikainos atimant likvidacinę turto vertę. Jeigu likvidacinė vertė nėra lygi nuliui, vadinasi, įmonė nematerialųjį turtą tikisi perleisti jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

55. Amortizacijos laikotarpis turi būti peržiūrimas kiekvienų finansinių metų pabaigoje. Jei tikėtinas turto naudingo tarnavimo laikas reikšmingai skiriasi nuo ankstesnių įvertinimų, amortizacijos laikotarpis turi būti patikslintas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

56. Jei, gavus papildomos informacijos, tikslinamas nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, tai nematerialiojo turto likutinė vertė turi būti amortizuota per patikslintą naudingo

tarnavimo laiką. Jei nematerialiojo turto įsigijimo savikaina padidinama dėl jo patobulinimo ar turto vertė sumažinama dėl nuvertėjimo, per likusį naudingo tarnavimo laiką amortizacija skaičiuojama nuo patikslintos turto likutinės vertės.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

VIII. NEMATERIALIOJO TURTO NUVERTĖJIMAS IR TURTO NURAŠYMAS

57. Jei nematerialusis turtas dar nepradėtas naudoti, nustatytas naudingo tarnavimo laikas ilgesnis kaip 20 metų, kiekvienų finansinių metų pabaigoje, net jei nėra požymių, kad turto vertė sumažėjo, įmonė turi peržiūrėti ir, jei būtina, patikslinti nematerialiojo turto vertę. Jei turto vertė sumažėja, pripažįstamas nematerialiojo turto nuvertėjimas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

58. Jei nematerialiojo turto, įsigyto sujungus verslą, vertė sumažėja per kitus finansinius metus, prasidedančius po finansinių metų, kai buvo sujungtas verslas, pabaigos, ir tai nėra susiję su aplinkybėmis, pasikeitusiomis po verslo sujungimo dienos, nuostoliais dėl vertės sumažėjimo koreguojama nematerialiojo turto vertė ir prestižas, kurie buvo pripažinti įsigijimo metu.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

59. Nematerialiojo turto vertė turi būti mažinama 23-iojo verslo apskaitos standarto „Turto nuvertėjimas“ nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

60. Jei, pasikeitus aplinkybėms, apskaitoje užregistruotas nematerialusis turtas neatitinka turto priskyrimo nematerialiajam turtui požymių, jis nurašomas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

61. Perleidus nematerialųjį turtą, pelno (nuostolių) ataskaitoje parodomas sandorio rezultatas. Pelnas ar nuostoliai, susidarę perleidus nematerialųjį turtą, apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant perleisto turto likutinę vertę ir visas su perleidimu susijusias išlaidas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

62. Praradus ar nurašius nevisiškai amortizuotą nematerialųjį turtą, pripažįstami nuostoliai, kurie parodomi pelno (nuostolių) ataskaitoje kaip veiklos sąnaudos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

63. Nematerialusis turtas, kuris įmonės veikloje nenaudojamas ir laikomas parduoti, registruojamas atsargų sąskaitoje likutine verte tą datą, nuo kurios turtas nenaudojamas. Tokio turto apskaitos reikalavimus nustato 9-asis verslo apskaitos standartas „Atsargos“.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

64. Nematerialusis turtas atsargų sąskaitoje turi būti registruojamas ir laikomas parduoti tik tada, kai jis atitinka visus šiuos kriterijus:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

64.1. Dabartinės būklės turtą, esant įprastoms pardavimo sąlygoms, galima greitai parduoti ir jo pardavimas turi būti labai tikėtinas.

64.2. Turto pardavimas yra labai tikėtinas, kai:

64.2.1. tokiu turtu yra aktyviai prekiaujama rinkoje;

64.2.2. to turto pardavimas yra pradėtas, vykdoma aktyvi pirkėjo paieška ir neketinama atsisakyti jį parduoti;

64.2.3. turtą planuojama parduoti per 12 mėnesių nuo nematerialiojo turto užregistravimo atsargų sąskaitoje datos.

64.3. Jei nematerialusis turtas neparduodamas per 12 mėnesių nuo perkėlimo į atsargas dienos, jis ir toliau gali būti apskaitomas atsargų sąskaitoje dėl to, kad jis nebuvo parduotas dėl nuo įmonės nepriklausomų aplinkybių, bet įmonė neatsisakė plano šį turtą parduoti ir tikėtina, kad artimiausiu metu jis bus parduotas.

65. Jeigu nematerialusis turtas, kuris anksčiau buvo perkeltas į atsargų sąskaitą, jau neatitinka 64 punkte nurodytų kriterijų, jis negali būti apskaitomas atsargų sąskaitoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

9 skyrius. Neteko galios nuo 2013-01-01

Skyriaus naikinimas:

Nr. [VAS-31](#), 2012-12-21, *Žin.* 2012, Nr. 153-7888 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-31

IX. MINERALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽVALGYBOS IR VERTINIMO APSKAITA

66. Jei mineralinių išteklių žvalgybos ir vertinimo išlaidos atitinka nematerialiojo turto apibrėžimą ir pripažinimo požymius, jos pripažįstamos nematerialiuoju turtu, apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina ir finansinėse ataskaitose parodomos savikainos metodu.

67. Jei mineralinių išteklių žvalgybos ir vertinimo išlaidos neatitinka nematerialiojo turto apibrėžimo ir pripažinimo požymių, jos pripažįstamos sąnaudomis.

68. Įmonės vadovo patvirtintoje apskaitos politikoje turėtų būti apibrėžta, kokios išlaidos pripažįstamos mineralinių išteklių žvalgybos ir vertinimo išlaidomis, ir to nuosekliai laikomasi.

69. Mineralinių išteklių, kurie galėtų būti pripažinti nematerialiuoju turtu, žvalgybos ir vertinimo pavyzdžiai:

69.1. leidimas žvalgyti mineralinius išteklius;

69.2. topografiniai, geologiniai, geocheminiai ir geofiziniai tyrimai;

69.3. žvalgybinis gręžimas;

69.4. žvalgybos griovių kasimas;

69.5. bandinio ėmimas;

69.6. veikla, susijusi su mineralinių išteklių kokybės, kasybos sąlygų, poveikio aplinkai vertinimu ir ekonominės jų vertės nustatymu.

70. Mineralinių išteklių žvalgybos ir vertinimo amortizuojama vertė turi būti nuosekliai paskirstoma per visą jų naudingo tarnavimo laiką. Naudingo tarnavimo laikas nustatomas atsižvelgiant į mineralinių išteklių kiekį, planuojamą telkinio, karjero eksploatacijos laiką ir pan. Amortizacijos suma sąnaudomis pripažįstama per mineralinių išteklių eksploatacijos laikotarpį ir turi būti peržiūrima kiekvienų finansinių metų pabaigoje, nes eksploatuojant mineralinius išteklius, gali paaiškėti, kad jų kiekis gali būti mažesnis ar didesnis negu buvo prognozuojama. Jei, gavus papildomos informacijos, tikslinamas mineralinių išteklių žvalgybos ir vertinimo darbų naudingo tarnavimo laikas, tai jų likutinė vertė turi būti amortizuojama per patikslintą naudingo tarnavimo laiką.

71. Žvalgybos ir vertinimo metu sukurtas nematerialusis turtas gali nuvertėti. Nustatydama, ar nematerialusis turtas nuvertėjo, įmonė turi atsižvelgti į šiuos požymius:

71.1. Laikotarpis, kai įmonė turėjo leidimą žvalgyti ir vertinti nurodytoje teritorijoje,

pasibaigę arba greitai pasibaigs ir nesitikima, kad bus pratęstas.

71.2. Įmonė nenumato ir neplanuoja reikšmingų išlaidų mineraliniams ištekliams nurodytoje teritorijoje toliau žvalgyti ir vertinti.

71.3. Atlikusi žvalgybą ir vertinimą nurodytose teritorijose, įmonė nerado komerciškai naudingo mineralinių išteklių kiekio, todėl ji nusprendė nutraukti toje vietovėje vykdomą veiklą.

71.4. Mažai tikėtina, kad žvalgybos ir vertinimo išlaidos bus visiškai padengtos eksploatuojant mineralinius išteklius.

72. Įmonė gali nustatyti ir kitus, 71 punkte nepaminėtus nematerialiojo turto nuvertėjimo požymius.

73. Jeigu nematerialiojo turto nuvertėjimo požymiai rodo, kad balansinė vertė yra didesnė už atsiperkamąją vertę, balansinė turto vertė turi būti mažinama 23-iojo verslo apskaitos standarto „Turto nuvertėjimas“ nustatyta tvarka.

74. Mineralinių išteklių žvalgybos ir vertinimo metu sukurto nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama pagal šio standarto VII skyriuje nustatytą tvarką.

Papildyta skyriumi:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-31](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7888 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-31

75. Pirmą kartą šį standartą taikydamos įmonės, kurių balanse parodytas nematerialusis turtas, neatitinkantis šiame standarte nurodytų nematerialiojo turto pripažinimo požymių, privalo jį nurašyti pagal 7-ojo verslo apskaitos standarto „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“ reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

Nr. [VAS-31](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7888 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-31

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

76. Nauja standarto redakcija taikoma sudarant 2008 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, *Žin.*, 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

Nr. [VAS-31](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7888 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-31

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, *Žin.*, 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

Priedo pakeitimai:

Nr. [VAS-8](#), 2007-11-20, *Žin.*, 2007, Nr. 121-4994 (2007-11-24), i. k. 10700VIISAK000VAS-8

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2016-01-01

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-22](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08541

20-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „NUOMA, LIZINGAS (FINANSINĖ NUOMA) IR PANAUDA“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti lizingo (finansinės nuomos) (toliau lizingo), nuomos ir panaudos apskaitos ir pateikimo finansinėje atskaitomybėje tvarką.
2. Standartas taikomas:
 - 2.1. visų rūšių nuomos, lizingo ir panaudos sutartims;
 - 2.2. visoms sutartims, kuriomis perduodama teisė valdyti ir naudoti turtą, netgi jei šio turto eksploatacijos ar priežiūros paslaugas teikia nuomotojas.
3. Standartas netaikomas:
 - 3.1. gamtos išteklių naudojimo ir tyrinėjimo nuomos, lizingo ir panaudos sutartims;
 - 3.2. patentų ir autorinėms sutartims.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Bendroji investicija į lizingą iš lizingo davėjo pozicijų – minimalių lizingo įmokų ir negarantuotos likvidacinės vertės suma.

Ekonominio tarnavimo laikas – laikotarpis, per kurį vienas ar keli turto naudotojai gaus ekonominės naudos iš turto naudojimo, arba produkcijos vienetų ar paslaugų skaičius.

Garantuota likvidacinė vertė iš lizingo gavėjo pozicijų – ta likvidacinės vertės dalis, kurią padengti garantuoja pats lizingo gavėjas ar su juo susijęs trečiasis asmuo.

Garantuota likvidacinė vertė iš lizingo davėjo pozicijų – ta likvidacinės vertės dalis, kurią padengti garantuoja lizingo gavėjas ar su lizingo davėju nesusijęs trečiasis asmuo.

Grynoji investicija į lizingą iš lizingo davėjo pozicijų – bendroji investicija į lizingą, atėmus neuždirbtas lizingo pajamas.

Kompensuotini mokesčiai – mokesčiai ar kitos išlaidos, dėl kurių kompensavimo šalys susitaria.

Lizingas – nuomos rūšis, kai perduodama didžioji dalis rizikos ir naudos, susijusios su turtine nuosavybe. Nuosavybės teisė į turtą vėliau gali būti perduodama arba neperduodama.

Lizingo davėjas – asmuo, kuris teisėtai disponuoja turtu arba įsigyja lizingo gavėjo nurodytą turtą ir perduoda jį naudoti lizingo gavėjui.

Lizingo gavėjas – asmuo, kuris pagal sutartį savo veikloje naudoja turtą, priklausantį lizingo davėjui.

Lizingo laikotarpis – laikotarpis, kuriuo lizingo gavėjas sutartimi įsipareigoja nuomotis turtą, bei vėlesni laikotarpiai, kuriais lizingo gavėjas turi pasirinkimo teisę pratęsti lizingo sutartį mokant nuomos mokestį arba jo nemokant, kai, sudarant lizingo sutartį, labai tikėtina, kad šia teise lizingo gavėjas pasinaudos.

Lizingo arba nuomos mokestis – minimalių įmokų, kompensuotinių mokesčių ir neapibrėžtų nuompinigių suma.

Minimalios lizingo įmokos – suma, kurią lizingo gavėjas sumoka per visą lizingo laikotarpį arba kurią (per šį laikotarpį) iš jo gali būti pareikalauta sumokėti, įskaitant ir garantuotą likvidacinę vertę, išskyrus neapibrėžtus nuompinigių, kompensuotinius mokesčius, kuriuos sumokėti įsipareigoja lizingo gavėjas. Jei lizingo sutartyje numatyta, kad lizingo gavėjas turi teisę įsigyti turtą lizingo laikotarpio pabaigoje už kainą daug mažesnę už tuo metu tikėtiną to turto tikrąją vertę, ir jei

labai tikėtina, kad jis pasinaudos šia teise, į minimalių lizingo įmokų sumą įskaitoma suma, kurią reikės sumokėti įsigyjant turtą lizingo laikotarpio pabaigoje.

Naudingo tarnavimo laikas – ribotas laikotarpis, kuriuo įmonės veikloje naudojamas turtas gali teikti naudos. Naudingo tarnavimo laikas taip pat gali būti nustatomas pagal gaminių ir produkcijos vienetų, kuriuos tikimasi pagaminti (gauti) naudojant šį turtą, skaičių.

Neapibrėžti nuompinigiai – sutartyje numatyta nefiksuota lizingo ar nuomos mokesčio dalis, nustatoma ne pagal lizingo laikotarpio trukmę, o pagal kitus veiksnius (procentą nuo pagamintos produkcijos, rinkos palūkanų normą, kainų indeksą ar pan.).

Negarantuota likvidacinė vertė – ta pagal lizingo sutartį perduoto turto likvidacinės vertės dalis, kurios padengti lizingo gavėjas negarantuoja arba kurią padengti garantuoja su lizingo davėju susijęs trečiasis asmuo.

Neuždirbtos lizingo pajamos – lizingo sutartyje numatyta gauti, bet dar negauta palūkanų dalis. Jei lizingo sutartyje palūkanos nenurodytos, neuždirbtos lizingo pajamos yra dar negautų minimalių lizingo įmokų sumos, įskaitant negarantuotą likvidacinę vertę, ir šių įmokų dabartinės vertės skirtumas.

Nuoma – nuomotojo už mokestį suteikta teisė nuomininkui sutartą laiką valdyti ir naudoti turtą.

Nuomininkas – juridinis ar fizinis asmuo, kuris pagal nuomos sutartį valdo ir naudoja nuomotojo perduotą turtą.

Nuomotojas – juridinis ar fizinis asmuo, kuris pagal nuomos sutartį išnuomoja turtą.

Nuomos, lizingo pradžia – turto perdavimo momentas arba sutartyje nurodyta data, nuo kurios pradedamas skaičiuoti nuomos mokestis.

Panauda – panaudos davėjo perduota teisė panaudos gavėjui sutartą laiką neatlygintinai valdyti ir naudoti turtą.

Panaudos davėjas – juridinis ar fizinis asmuo, kuris pagal panaudos sutartį perduoda panaudos gavėjui naudoti turtą.

Panaudos gavėjas – juridinis ar fizinis asmuo, kuris pagal panaudos sutartį valdo ir naudoja panaudos davėjo perduotą turtą.

Panaudos pradžia – turto perdavimo momentas arba sutartyje nurodyta data.

Rizika – galimybė patirti nuostolių dėl turto technologinio senėjimo, prastovų, besikeičiančių ekonominių sąlygų, turto praradimo ar sugedimo.

Tikroji vertė – suma, už kurią vertės nustatymo dieną sandorio šalys viena kitai įprastomis rinkos sąlygomis gali parduoti turtą ar paslaugas arba perleisti įsipareigojimą.

Turto vertės dengimo suma – lizingo sutartyje arba mokėjimų grafike nurodyta turto vertė, neįskaitant palūkanų, paslaugų ir kompensuotinių mokesčių bei neapibrėžtų nuompinigių.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [VAS-35](#), 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7403 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK00VAS-35

Nr. [VAS-45](#), 2015-09-04, paskelbta TAR 2015-09-07, i. k. 2015-13573

III. LIZINGAS

4. Ar apskaitoje bus registruojamas lizingas, ar nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės.

5. Apskaitoje registruojamas lizingas, jei sutartyje yra bent vienas iš šių kriterijų:

5.1. lizingo laikotarpio pabaigoje nuosavybės teisė į turtą pereina lizingo gavėjui;

5.2. jei lizingo gavėjas turi teisę lizingo laikotarpio pabaigoje įsigyti turtą už kainą kur kas mažesnę už jo tikrąją vertę, ir lizingo laikotarpio pradžioje labai tikėtina, kad šia teise bus pasinaudota;

5.3. lizingo laikotarpis trunka didesniąją turto ekonominio tarnavimo laiko dalį, netgi jei nuosavybės teisė neperduodama. Šis laikotarpis turėtų būti ne trumpesnis kaip 75 procentus turto ekonominio tarnavimo laiko;

5.4. lizingo laikotarpio pradžioje dabartinė minimalių įmokų vertė yra lygi turto tikrajai vertei arba sudaro ne mažiau kaip 90 procentų turto tikrosios vertės;

5.5. turtas yra specifinės paskirties ir, neatlikus didesnių pakeitimų, jį naudoti gali tik šis lizingo gavėjas.

6. Jei vertinant sutartį pagal šio standarto 5 punkte nurodytus požymius lieka neaišku, kaip apskaitoje registruoti sandorį, reikia atsižvelgti į šiame punkte nurodomus papildomus kriterijus. Apskaitoje registruojamas lizingas, jei sutartyje yra nors vienas šių kriterijų:

6.1. lizingo gavėjas gali nutraukti sutartį tik tada, kai jis padengia dėl sutarties nutraukimo susidarančius lizingo davėjo nuostolius;

6.2. turto tikrosios vertės svyravimų teikiamas pelnas arba nuostoliai tenka lizingo gavėjui;

6.3. lizingo gavėjas turi teisę pratęsti sutartį kitam laikotarpiui už mokestį mažesnę už rinkos kainą.

7. Ar sandoris yra nuomos, ar lizingo, nustatoma lizingo laikotarpio pradžioje. Jeigu per nuomos ar lizingo laikotarpį šalys susitaria pakeisti sutarties sąlygas (išskyrus jos pratęsimo atvejį) ir dėl to pasikeičia nuomos rūšis, toks susitarimas apskaitoje registruojamas kaip naujas sandoris.

8. Keičiantis apskaitiniams įvertinimams, tokiems kaip ekonominio tarnavimo laikas, likvidacinė vertė, nuomos rūšis apskaitos požiūriu nesikeičia.

IV. APSKAITA LIZINGO GAVĖJO ĮMONĖJE

9. Lizingo gavėjas, gavęs turtą pagal lizingo sutartį, registruoja ilgalaikį turtą ir ilgalaikius įsipareigojimus turto vertės dengimo suma, o jei palūkanos nenumatytos – diskontuota pagal vidutinę rinkos palūkanų normą minimalių lizingo įmokų suma. Jei prieš gaudamas turtą, lizingo gavėjas sumoka avansą, ilgalaikiai įsipareigojimai registruojami turto vertės dengimo suma, atėmus sumokėto avanso sumą.

10. Su lizingo sutarties sudarymu ir turto paruošimu naudoti susijusios ir iki turto naudojimo pradžios patirtos išlaidos, priskiriamos pagal lizingo sutartį gauto turto vertei. Šioms išlaidoms nepriskiriamos palūkanų sąnaudos.

11. Pagal lizingo sutartį naudojamo turto nusidėvėjimui skaičiuoti taikoma tokia pat apskaitos politika kaip ir nuosavo turto nusidėvėjimo apskaitai.

12. Jei sutartyje nenumatyta, kad nuosavybės teisė į turtą lizingo laikotarpio pabaigoje pereina lizingo gavėjui arba jei lizingo gavėjas neketina jo įsigyti pasibaigus lizingo laikotarpiui, turtas turi būti nudėvimas per sutartyje nustatytą lizingo laikotarpį.

13. Apskaitoje registruojamo lizingo įmokos turi būti suskaidomos išskiriant turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas (kompensuotinus mokesčius, neapibrėžtus nuompinigių). Palūkanos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms, kurios įtraukiamos į apskaitą kaupimo principu. Turto vertės dengimo suma mažinamos pagal lizingo sutartį mokėtinos skolos, o kompensuotini mokesčiai ir neapibrėžti nuompinigiai priskiriami ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudoms, jeigu šios išlaidos nepriskiriamos kito turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainai.

14. Nutraukus lizingo sutartį, lizingo gavėjo nuostoliai, susidarę dėl prievolės kompensuoti lizingo sutarties nutraukimo išlaidas, registruojami ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudų straipsnyje.

15. Pagal lizingo sutartį naudojamo turto vertės sumažėjimo ar padidėjimo sumos, remonto ir eksploatacijos išlaidos apskaitoje registruojamos 12-ojo verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 23-iojo verslo apskaitos standarto „Turto nuvertėjimas“ nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-29](#), 2006-12-22, *Žin.*, 2007, Nr. I-57 (2007-01-04), i. k. 10600VIIISAK00VAS-29

16. Lizingo gavėjai užbalansinėse sąskaitose turi fiksuoti informaciją apie palūkanas, kurias reikės sumokėti per lizingo sutarties laikotarpį.

V. APSKAITA LIZINGO DAVĖJO ĮMONĖJE

17. Lizingo davėjas, perdavęs lizingo gavėjui turtą pagal lizingo sutartį, apskaitoje registruoja po vienerių metų gautinas sumas, tokia suma, kuri lygi grynujų investicijų į lizingą sumai.

18. Pagal lizingo sutartį gautas įmokas lizingo davėjas pripažįsta kaip skolos dengimą (turto vertės dengimo suma) ir pardavimo pajamas (palūkanų suma) arba kitos veiklos pajamas, jei lizingo veikla nėra pagrindinė.

19. Palūkanų pajamos turi būti pripažįstamos kaupimo principu. Palūkanos paskirstomos laikotarpiams taip, kad būtų galima nustatyti pastovią palūkanų normą likusiai turto daliai padengti.

20. Jei sutartyje nenurodoma palūkanų suma, bet nurodomas palūkanų procentas, pajamomis laikoma palūkanų suma, apskaičiuota pagal sutartyje nurodytą palūkanų procentą. Jei sutartyje nenurodomas palūkanų procentas arba palūkanos yra labai mažos, laikomasi principo, kad palūkanų norma yra pastovi ir lygi vidutinei lizingo sutarties sudarymo laikotarpio pradžios rinkos palūkanų normai.

21. Negarantuota likvidacinė vertė, pagal kurią apskaičiuojamos lizingo davėjo bendrosios investicijos į lizingą, turi būti reguliariai peržiūrima. Jeigu negarantuota likvidacinė vertė sumažėja, turi būti perskaičiuojamas lizingo laikotarpio pajamų paskirstymas, o vertės sumažėjimo suma turi būti pripažįstama sąnaudomis.

22. Tiesioginės išlaidos, kurios atsiranda sudarant lizingo sutartį (užmokestis už teisines paslaugas, rinkliavos, komisiniai ir kt.), pripažįstamos veiklos sąnaudomis lizingo laikotarpio pradžioje. Vėlesnių laikotarpių išlaidos, susijusios su turtu, perduotu pagal lizingo sutartį, pripažįstamos sąnaudomis tais laikotarpiais, kuriais jos patiriamos.

23. Jei lizingo davėjas sumoka kompensuotinus mokesčius, jie priskiriami mokėjimo laikotarpio veiklos sąnaudoms, o kai lizingo gavėjas juos kompensuoja, sumažinamos to laikotarpio veiklos sąnaudos.

24. Jei lizingo sutartis nutraukiama ir turtas grąžinamas lizingo davėjui, šis turtas registruojamas lizingo davėjo apskaitoje suma, kuri lygi neapmokėtai turto vertės dengimo sumai.

25. Lizingo davėjas turi registruoti užbalansinėse sąskaitose informaciją apie neuždirbtas lizingo pajamas.

26. Jei lizingo davėjo pagal lizingo sutartį perduodamo savos gamybos turto tikroji vertė skiriasi nuo jo pasigaminimo savikainos, laikoma, kad lizingo davėjas iš šio sandorio uždirba pardavimo ir palūkanų pajamas. Pardavimo pajamos ir pardavimo savikaina apskaitoje pripažįstamos sandorio metu pagal įprastiniams pardavimo sandoriams įmonės taikomą apskaitos politiką. Palūkanų pajamos pripažįstamos visą lizingo laikotarpį. Jei nustatoma dirbtinai maža palūkanų norma, turi būti taikomos šio standarto 20 punkto nuostatos.

27. Jei lizingo davėjas nėra pagal lizingo sutartį perduodamo turto, kuriuo jis disponuoja, gamintojas ir jei šio turto balansinė vertė dėl tam tikrų priežasčių skiriasi nuo jo tikrosios vertės, lizingo davėjas pripažįsta pardavimo ir palūkanų pajamas taip, kaip nurodyta šio standarto 26 punkte.

6 skyrius. Neteko galios nuo 2013-01-01

Skyriaus naikinimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, *Žin.* 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

VI. APSKAITA NUOMININKO ĮMONĖJE

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

28. Nuomos mokestis pagal nuomos sutartį turi būti pripažįstamas sąnaudomis, jeigu išlaidos nepriskiriamos gaminamos produkcijos ar ilgalaikio turto savikainai arba joms netaikomos 29 punkto nuostatos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-29](#), 2013-12-23, *Žin.*, 2013, Nr. 137-6959 (2013-12-28); paskelbta TAR 2013-12-31, i. k. 2013-00130

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

29. Jei nuomotojas, skatindamas sudaryti nuomos sutartį, sutinka padengti dalį nuomininko išlaidų, nuomininkas turi sumažinti nuomos sąnaudas per nuomos arba skatinimo laikotarpį.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

30. Išsinuomoto turto eksploatacijos išlaidos, jeigu jų nekompensuoja nuomotojas ir jeigu jos nepriskiriamos gaminamos produkcijos savikainai, pripažįstamos nuomininko veiklos sąnaudomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

31. Jei nuomotojas nekompensuoja nuomininko patirtų turto rekonstravimo ar remonto išlaidų, šios išlaidos pripažįstamos nuomininko veiklos sąnaudomis tą laikotarpį, per kurį jos buvo patirtos. Jeigu rekonstravimo ar remonto išlaidos tą patį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, atitinka ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus, šios išlaidos registruojamos pagal 12-ojo verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatas ir pripažįstamos sąnaudomis per likusį nuomos laikotarpį ar planuojamą naudingo tarnavimo laiką, atsižvelgiant, kuris laikotarpis yra trumpesnis.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

32. Jei nuomotojas sutinka kompensuoti atliktos rekonstrukcijos ar remonto vertę ar ją sumažinti nuomos mokesčių, nuomininkas remonto išlaidas apskaitoje registruoja kaip gautiną sumą.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

33. Išsinuomoto turto draudimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jei tų išlaidų turto nuomotojas nekompensuoja. Jei draudimo išlaidos kompensuojamos, pripažintos sąnaudos sumažinamos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

34. Išsinuomoto turto nusidėvėjimą skaičiuoja ir pripažįsta sąnaudomis turto savininkas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

VII. APSKAITA NUOMOTOJO ĮMONĖJE

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

35. Pagal nuomos sutartį išnuomotą turtą nuomotojas savo balanse registruoja pagal turto pobūdį.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

36. Pajamos, apskaičiuotos pagal nuomos sutartį, pripažįstamos tą laikotarpį, kada jos uždirbamos, išskyrus atvejus, kai taikomos 37 punkto nuostatos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-29](#), 2013-12-23, Žin., 2013, Nr. 137-6959 (2013-12-28); paskelbta TAR 2013-12-31, i. k. 2013-00130

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

37. Jei nuomotojas, skatindamas sudaryti nuomos sutartį padengia dalį nuomininko išlaidų, jis turi sumažinti nuomos pajamas per nuomos arba skatinimo laikotarpį.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

38. Jei nuomotojas kompensuoja nuomininko patirtas rekonstrukcijos ar remonto išlaidas, jos apskaitoje registruojamos pagal šių išlaidų pobūdį, atsižvelgiant į sandorio turinį ir ekonominę prasmę. Išlaidos, atitinkančios turto pripažinimo kriterijus, apskaitoje registruojamos turto sąskaitose. Jei nuomotojo kompensuojamos nuomininko patirtos rekonstrukcijos ar remonto išlaidos neatitinka turto pripažinimo kriterijų, jos pripažįstamos sąnaudomis.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

39. Išlaidos, susijusios su išnuomotu turtu, įskaitant ir turto nusidėvėjimą, pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos susidaro.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

40. Išlaidos, susijusios su nuomos sutarties sudarymu, ir kitos išlaidos, kurios susidaro dėl to, kad norima gauti pajamų iš turto nuomos, gali būti sukaupiamos ir pripažįstamos sąnaudomis per turto nuomos laikotarpį arba tuo laikotarpiu, kuriuo jos susidaro.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

41. Išnuomoto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tą pačią apskaitos politiką kaip ir kitam tos pačios grupės įmonės naudojamam turtui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

42. Išnuomoto turto vertės padidėjimas arba sumažėjimas registruojamas taikant 12-ojo verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 23-iojo verslo apskaitos standarto „Turto nuvertėjimas“ nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-29](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-57 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-29

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

43. Nuomotojas, išnuomodamas savos gamybos turtą, pardavimo pajamų nepripažįsta, nes toks sandoris pagal turinį ir ekonominę prasmę nėra pardavimas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11
Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

9 skyrius. Neteko galios nuo 2013-01-01

Skyriaus naikinimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

VIII. ATGALINĖ NUOMA

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

44. Atgalinės nuomos arba atgalinio lizingo sandorio esmė yra tai, kad turtas įsigyjamas ir po to tas pats turtas išnuomojamas (perduodamas pagal lizingo sutartį) tam pačiam pardavėjui. Įmokų pagal nuomos arba lizingo sutartį dydis ir turto pardavimo kaina paprastai viena nuo kitos priklauso, nes jos aptariamasi kartu. Šių sandorių apskaitos tvarka priklauso nuo nuomos rūšies.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

45. Jei parduotas turtas nuomojamas pagal atgalinės nuomos sutartį, kuri pagal turinį ir ekonominę prasmę yra lizingo sutartis, pelnas, gautas pardavus turtą, neturi būti pripažįstamas tuo laikotarpiu, kuriuo turtas buvo parduotas. Jis turi būti kaupiamas ir amortizuojamas per lizingo laikotarpį. Atgalinės lizingo sutarties ekonominė prasmė gali būti prilyginama finansavimui už užstatą, kai nuomotojas skolina nuomininkui pinigų, kaip užstatą naudodamas nupirktą ir išnuomotą turtą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

46. Jei parduotas turtas nuomojamas pagal atgalinės nuomos sutartį, kuri pagal turinį ir ekonominę prasmę yra nuomos sutartis, pardavimo pajamos pripažįstamos taikant tą pačią apskaitos politiką kaip ir kitiems ilgalaikio turto pardavimo sandoriams, t. y. pelnas arba nuostolis pripažįstamas iš karto.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

11 skyrius. Neteko galios nuo 2013-01-01

Skyriaus naikinimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

IX. APSKAITA PANAUDOS GAVĖJO ĮMONĖJE

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

47. Pagal panaudos sutartį naudojamo turto eksploatacijos išlaidos pripažįstamos pagal šio standarto 30 punktą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-29](#), 2013-12-23, Žin., 2013, Nr. 137-6959 (2013-12-28); paskelbta TAR 2013-12-31, i. k. 2013-00130

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

48. Pagal panaudos sutartį naudojamo turto rekonstrukcijos ar remonto išlaidos apskaitoje registruojamos pagal šio standarto 31 ir 32 punktus.

Papildyta punktu:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-29](#), 2013-12-23, Žin., 2013, Nr. 137-6959 (2013-12-28); paskelbta TAR 2013-12-31, i. k. 2013-00130

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

49. Pagal panaudos sutartį naudojamo turto draudimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jei tų išlaidų panaudos davėjas nekompensuoja.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

X. APSKAITA PANAUDOS DAVĖJO ĮMONĖJE

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

50. Pagal panaudos sutartį perduotą turtą panaudos davėjas savo balanse registruoja pagal turto pobūdį. Pagal panaudos sutartį perduoto turto rekonstrukcijos ir remonto išlaidos panaudos davėjo apskaitoje registruojamos vadovaujantis šio standarto 38 punktu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-29](#), 2013-12-23, Žin., 2013, Nr. 137-6959 (2013-12-28); paskelbta TAR 2013-12-31, i. k. 2013-00130

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

51. Išlaidos, susijusios su pagal panaudos sutartį perduotu turtu, įskaitant ir turto nusidėvėjimą, pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos susidaro.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

52. Išlaidos, susijusios su panaudos sutarties sudarymu, pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai jos susidaro.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

53. Pagal panaudos sutartį perduoto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tą pačią apskaitos politiką kaip ir kitam tai pačiai grupei priskiriamam turtui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

54. Pagal panaudos sutartį perduoto turto vertės padidėjimas arba sumažėjimas apskaitoje registruojamas taikant 12-ojo verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 23-iojo verslo apskaitos standarto „Turto nuvertėjimas“ nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-29](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-57 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-29

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

55. Panaudos davėjas, pagal panaudos sutartį perduodamas savos gamybos turtą, pardavimo pajamų nepripažįsta, nes toks sandoris pagal turinį ir ekonominę prasmę nėra pardavimas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

14 skyrius. Neteko galios nuo 2013-01-01

Skyriaus naikinimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin. 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

56. Šis standartas turi būti taikomas sudarant 2004 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansinę atskaitomybę.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK00VAS-11

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2012-01-01

Priedo naikinimas:

Nr. [VAS-4](#), 2011-04-19, Žin. 2011, Nr. 48-2354 (2011-04-23), i. k. 11120AAISAK000VAS-4

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos
apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m.
gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1

22-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „UŽSIENIO VALIUTOS KURSO PASIKEITIMAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti įmonės sandorių užsienio valiuta bei užsienyje veikiančių kontroliuojamų ir asocijuotų įmonių veiklos rezultatų apskaitos bei valiutų kursų pokyčių pateikimo finansinėje atskaitomybėje tvarką.

2. Standartas taikomas:

2.1. sandorių užsienio valiuta apskaitai;

2.2. perskaičiuojant užsienyje veikiančių kontroliuojamų ir asocijuotų įmonių finansinę atskaitomybę konsoliduojant ir investicijų apskaitai taikant nuosavybės metodą.

3. Standartas netaikomas:

3.1. apsidraudimo sandorių užsienio valiuta apskaitai;

3.2. perskaičiuojant finansinės atskaitomybės rodiklius kita valiuta dėl vartotojų patogumo.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Finansinės atskaitomybės valiuta – valiuta, naudojama sudarant įmonės finansinę atskaitomybę.

Grynosios investicijos į veiklą užsienyje – užsienio įmonės nuosavo kapitalo dalis, tenkanti finansinę atskaitomybę teikiančiai įmonei.

Sandoris užsienio valiuta – sandoris, kurį sudarant mokėtinos ir (ar) gautinos sumos išreiškiamos ne finansinės atskaitomybės valiuta.

Tikroji vertė – suma, už kurią vertės nustatymo dieną sandorio šalys viena kitai įprastomis rinkos sąlygomis gali parduoti turtą ar paslaugas arba perleisti įsipareigojimą.

Užsienio įmonė – užsienyje esanti dukterinė, asocijuota, pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį kontroliuojama ar bendro pavaldumo įmonė.

Užsienio valiuta – kita nei įmonės finansinės atskaitomybės valiuta.

Valiutiniai straipsniai – pinigai bei kitas finansinis turtas užsienio valiuta ir finansiniai įsipareigojimai, pagal kuriuos bus gauta ar sumokėta fiksuota arba aiškiai nustatoma užsienio valiutos suma.

Valiutos kursas – apskaitoje taikomas euro ir užsienio valiutos santykis, nustatytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2006-07-14, Žin., 2006, Nr. 80-3174 (2006-07-22), i. k. 10600VIISAK000VAS-7

Nr. [VAS-34](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20572

Nr. [VAS-44](#), 2015-09-04, paskelbta TAR 2015-09-07, i. k. 2015-13574

III. SANDORIŲ UŽSIENIO VALIUTA PIRMINIS PRIPAŽINIMAS

4. Sandoris užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu turi būti įvertinamas finansinės atskaitomybės valiuta pagal sandorio dienos valiutos kursą.

5. Išimtiniais atvejais, kai valiutos kursų svyravimai nereikšmingi ir kiekvieną sandorį atskirai įvertinti sandorio dienos valiutos kursu netikslinga, gali būti taikomas vidutinis savaitės ar mėnesio valiutos kursas.

6. *Neteko galios nuo 2014-01-01*

Punkto naikinimas:

IV. BALANSO STRAIPSNIŲ UŽSIENIO VALIUTA ĮVERTINIMAS BALANSO DATA

7. Valiutiniai straipsniai balanse turi būti įvertinami finansinės atskaitomybės valiuta, taikant balanso datos valiutos kursą.

8. Įsigijimo savikaina apskaitomas už užsienio valiutą pirktas turtas balanse turi būti įvertinamas finansinės atskaitomybės valiuta, taikant pirminio pripažinimo metu (sandorio dieną) galiojusį valiutos kursą.

9. Turtas, kurio tikroji vertė nustatoma užsienio valiuta, balanse turi būti įvertinamas finansinės atskaitomybės valiuta, taikant tikrosios vertės nustatymo dienos valiutos kursą.

V. VALIUTOS KURSŲ SKIRTUMAI

10. Skirtumai, kurie susidaro apmokėjus valiutiniuose straipsniuose parodytas sumas kitu valiutos kursu negu buvo pirminio pripažinimo metu arba paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, jeigu valiutinių straipsnių sumos buvo pripažintos ankstesniais finansiniais metais, turi būti pripažįstami ataskaitinio laikotarpio pajamomis arba sąnaudomis, išskyrus skirtumus, susijusius su grynosiomis investicijomis į užsienio įmonę. Pelno (nuostolių) ataskaitos finansinės ir investicinės veiklos straipsnyje parodomas tik valiutos kurso pasikeitimo rezultatas (pelnas arba nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo).

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-40](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7897 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-40

11. Jei valiutinės skolos apmokamos kitą, nei pirminio pripažinimo ataskaitinį laikotarpį, valiutų kursų skirtumas skaičiuojamas nuo paskutinės finansinės atskaitomybės datos. Jei sudaromos tarpinės finansinės atskaitomybės, valiutiniai straipsniai perskaičiuojami tarpiniais laikotarpiais (pavyzdžiui, kiekvieną mėnesį), o valiutos kurso pasikeitimo įtaka turi būti nustatoma nuo valiutinio straipsnio paskutinio perskaičiavimo datos.

12. Valiutos kurso skirtumai, kurie susidaro perskaičiavus valiutinius straipsnius, kurie iš esmės yra gryniosios investicijos į užsienio įmonę dalis, turi būti registruojami nuosavo kapitalo dalyje ir pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis tik tada, kai ta investicija perleidžiama. Tokių valiutos kursų skirtumų gali atsirasti, jei patronuojančios įmonės balanso valiutiniuose straipsniuose yra gautinų iš užsienio įmonės ar mokėtinų jai sumų, kurių artimiausiu metu nei gauti, nei mokėti neplanuojama. Šiems straipsniams nepriskiriamos iš užsienio įmonės gautinos ar jai mokėtinos prekybos operacijų sumos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VAS-7](#), 2006-07-14, Žin., 2006, Nr. 80-3174 (2006-07-22), i. k. 10600VIISAK000VAS-7

VI. UŽSIENIO ĮMONĖS VALIUTOS KURSŲ SKIRTUMAI

13. Konsoliduojant finansinę atskaitomybę, užsienio įmonės finansinės atskaitomybės rodikliai turi būti perskaičiuojami taip:

13.1. turtas ir įsipareigojimai bei nuosavas kapitalas (išskyrus ataskaitinių metų rezultatą) perskaičiuojami pagal balanso datos valiutos kursą;

13.2. pajamos ir sąnaudos perskaičiuojamos pagal kiekvieno sandorio dienos valiutos kursą;

14. Visi valiutų kursų skirtumai, susidarę dėl užsienio įmonės finansinės atskaitomybės rodiklių perskaičiavimo, registruojami balanso nuosavo kapitalo dalyje, kur apskaitomi iki gryniosios investicijos perleidimo.

15. Jei valiutų kursų svyravimai nereikšmingi, užsienio įmonės finansinės atskaitomybės rodikliai gali būti perskaičiuojami taikant vidutinį laikotarpio valiutos kursą, pavyzdžiui, mėnesio ar ketvirčio.

16. Atitinkama užsienio įmonės perskaičiuotos finansinės atskaitomybės valiutos kursų skirtumų dalis konsoliduotame balanse turi būti priskiriama mažumos daliai, jei tokia yra.

17. Prestižas, atsiradęs dėl užsienio įmonės įsigijimo, turi būti apskaičiuojamas taikant įsigijimo dienos valiutos kursą. Vėliau atliekami tikrosios vertės koregavimai, susiję su prestižo nustatymu, taip pat apskaičiuojami taikant įsigijimo dienos valiutos kursą.

18. Atliekant konsolidavimo procedūras, valiutos kursų skirtumai neeliminuojami, kadangi jie parodo patronuojančios įmonės pajamų, sąnaudų ar nuosavybės pokyčius.

19. Užsienio įmonės pinigų srautai konsoliduotoje pinigų srautų ataskaitoje turi būti įvertinami pinigų srautų susidarymo dienos valiutos kursu.

20. Jei užsienio įmonės ir patronuojančios įmonės balanso datos nesutampa, finansines atskaitomybes leidžiama konsoliduoti, jeigu jos skiriasi ne daugiau kaip trimis mėnesiais (16-asis verslo apskaitos standartas „Konsoliduota finansinė atskaitomybė ir investicijos į dukterines įmones“). Tokiu atveju užsienio įmonės finansinė atskaitomybė perskaičiuojama pagal užsienio įmonės balanso datos valiutos kursą. Jei nuo užsienio įmonės balanso datos iki patronuojančios įmonės balanso datos įvyksta svarbių valiutos kurso pokyčių, finansinė atskaitomybė gali būti koreguojama.

21. Jei užsienio įmonė perleidžiama, įmonės nuosavo kapitalo dalyje sukaupta valiutos kursų skirtumų suma turi būti pripažįstama to laikotarpio pajamomis ar sąnaudomis. Jei perleidžiama tik dalis investicijos į užsienio įmonę, į pajamas ar sąnaudas įtraukiama valiutos kursų skirtumo dalis, proporcinga perleistai investicijos daliai.

7 skyrius. Neteko galios nuo 2013-01-01

Skyriaus naikinimas:

Nr. [VAS-40](#), 2012-12-21, *Žin.* 2012, Nr. 153-7897 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-40

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-40](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7897 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-40

22. Šis standartas turi būti taikomas sudarant 2004 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansinę atskaitomybę.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VAS-40](#), 2012-12-21, *Žin.*, 2012, Nr. 153-7897 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-40

Pakeitimai:

1.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Nutarimas

Nr. [4](#), 2004-06-30, *Žin.*, 2004, Nr. 105-3931 (2004-07-06), i. k. 10400VINUTA00000004

Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto "Ilgalaikis materialusis turtas" papildymo

2.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Nutarimas

Nr. [10](#), 2004-10-13, *Žin.*, 2004, Nr. 180-6698 (2004-12-16); *Žin.*, 2004, Nr. 188-0 (2004-12-31), i. k. 10400VINUTA000000010

Dėl 4-ojo verslo apskaitos standarto "Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita" pakeitimo

3.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Nutarimas

Nr. [8](#), 2004-10-13, *Žin.*, 2004, Nr. 180-6696 (2004-12-16); *Žin.*, 2005, Nr. 125-0 (2005-10-20), i. k. 10400VINUTA000000008

Dėl 2-ojo verslo apskaitos standarto "Balansas" pakeitimo

4.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Nutarimas
Nr. [VAS-3](#), 2004-10-13, Žin., 2004, Nr. 180-6697 (2004-12-16); Žin., 2005, Nr. 125-0 (2005-10-20), i. k. 10400VINUTA00000009

Dėl 3-ojo verslo apskaitos standarto "Pelno nuostolių ataskaita" papildymo

5.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-3](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 57-1995 (2005-05-05), i. k. 10500VIISAK000VAS-3

Dėl 8-ojo verslo apskaitos standarto "Nuosavas kapitalas" papildymo

6.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-4](#), 2005-08-25, Žin., 2005, Nr. 104-3871 (2005-08-26), i. k. 10500VIISAK000VAS-4

Dėl 21-ojo verslo apskaitos standarto "Dotacijos ir subsidijos" pakeitimo

7.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-7](#), 2005-10-20, Žin., 2005, Nr. 127-4597 (2005-10-27); Žin., 2005, Nr. 130-0 (2005-11-03), i. k. 10500VIISAK000VAS-7

Dėl 2-ojo verslo apskaitos standarto "Balansas" pakeitimo

8.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-8](#), 2005-10-20, Žin., 2005, Nr. 127-4598 (2005-10-27); Žin., 2005, Nr. 130-0 (2005-11-03), i. k. 10500VIISAK000VAS-8

Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto "Ilgalaikis materialusis turtas" pakeitimo

9.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-7](#), 2006-07-14, Žin., 2006, Nr. 80-3174 (2006-07-22), i. k. 10600VIISAK000VAS-7

Dėl 22-ojo verslo apskaitos standarto "Užsienio valiutos kurso pasikeitimas" pakeitimo

10.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-8](#), 2006-07-17, Žin., 2006, Nr. 80-3175 (2006-07-22), i. k. 10600VIISAK000VAS-8

Dėl 8-ojo verslo apskaitos standarto "Nuosavas kapitalas" pakeitimo

11.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-9](#), 2006-09-06, Žin., 2006, Nr. 95-3756 (2006-09-09), i. k. 10600VIISAK000VAS-9

Dėl 19-ojo verslo apskaitos standarto "Atidėjimai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei pobalansiniai įvykiai" pakeitimo

12.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-10](#), 2006-11-20, Žin., 2006, Nr. 127-4880 (2006-11-25), i. k. 10600VIISAK000VAS-10

Dėl 2-ojo verslo apskaitos standarto "Balansas" pakeitimo

13.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-11](#), 2006-11-20, Žin., 2006, Nr. 127-4881 (2006-11-25), i. k. 10600VIISAK000VAS-11

Dėl 3-ojo verslo apskaitos standarto "Pelno (nuostolių) ataskaita" pakeitimo

14.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-12](#), 2006-11-20, Žin., 2006, Nr. 127-4882 (2006-11-25), i. k. 10600VIISAK000VAS-12

Dėl 4-ojo verslo apskaitos standarto "Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita" pakeitimo

15.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-13](#), 2006-11-20, Žin., 2006, Nr. 127-4883 (2006-11-25), i. k. 10600VIISAK000VAS-13

Dėl 5-ojo verslo apskaitos standarto "Pinigų srautų ataskaita" pakeitimo

16.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-16](#), 2006-12-20, Žin., 2006, Nr. 143-5448 (2006-12-30), i. k. 10600VIISAK00VAS-16
Dėl 1-ojo verslo apskaitos standarto "Finansinė atskaitomybė" pakeitimo

17.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-17](#), 2006-12-20, Žin., 2006, Nr. 143-5449 (2006-12-30), i. k. 10600VIISAK00VAS-17
Dėl 6-ojo verslo apskaitos standarto "Aiškinamasis raštas" pakeitimo

18.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-18](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-46 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-18
Dėl 3-iojo verslo apskaitos standarto "Pelno (nuostolių) ataskaita" pakeitimo

19.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-19](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-47 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-19
Dėl 8-ojo verslo apskaitos standarto "Nuosavas kapitalas" pakeitimo

20.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-20](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-48 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-20
Dėl 9-ojo verslo apskaitos standarto "Atsargos" pakeitimo

21.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-21](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-49 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-21
Dėl 10-ojo verslo apskaitos standarto "Pardavimo pajamos" pakeitimo

22.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-22](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-50 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-22
Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto "Ilgalaikis materialusis turtas" pakeitimo

23.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-23](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-51 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-23
Dėl 13-ojo verslo apskaitos standarto "Nematerialusis turtas" pakeitimo

24.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-28](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-56 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-28
Dėl 19-ojo verslo apskaitos standarto "Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei pobalansiniai įvykiai" pakeitimo

25.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-29](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-57 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-29
Dėl 20-ojo verslo apskaitos standarto "Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda" pakeitimo

26.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-30](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-58 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-30
Dėl 21-ojo verslo apskaitos standarto "Dotacijos ir subsidijos" pakeitimo

27.

Viešojo įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas
Nr. [VAS-31](#), 2006-12-22, Žin., 2007, Nr. 1-59 (2007-01-04), i. k. 10600VIISAK00VAS-31
Dėl 22-ojo verslo apskaitos standarto "Užsienio valiutos kurso pasikeitimas" pakeitimo

28.

Viešojo ūkio įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas

Nr. [VAS-3](#), 2007-06-29, Žin., 2007, Nr. 75-2978 (2007-07-07); Žin., 2007, Nr. 99-0 (2007-09-20), i. k. 10700VIISAK000VAS-3

Dėl 10-ojo verslo apskaitos standarto "Pardavimo pajamos" pakeitimo

29.

Viešojo ūkio įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas

Nr. [VAS-5](#), 2007-06-29, Žin., 2007, Nr. 76-3038 (2007-07-10), i. k. 10700VIISAK000VAS-5

Dėl 11-ojo verslo apskaitos standarto "Pardavimo savikaina ir veiklos sąnaudos" pakeitimo

30.

Viešojo ūkio įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas

Nr. [VAS-8](#), 2007-11-20, Žin., 2007, Nr. 121-4994 (2007-11-24), i. k. 10700VIISAK000VAS-8

Dėl 13-ojo verslo apskaitos standarto "Nematerialusis turtas" pakeitimo

31.

Viešojo ūkio įstaiga Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, Įsakymas

Nr. [VAS-6](#), 2008-07-17, Žin., 2008, Nr. 85-3410 (2008-07-26), i. k. 10800VIISAK000VAS-6

Dėl 11-ojo verslo apskaitos standarto "Sąnaudos" papildymo

32.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-8](#), 2008-09-16, Žin., 2008, Nr. 109-4182 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-8

Dėl 13-ojo verslo apskaitos standarto "Nematerialusis turtas" pakeitimo

33.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-9](#), 2008-09-16, Žin., 2008, Nr. 109-4183 (2008-09-23), i. k. 10820AAISAK000VAS-9

Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto "Ilgalaikis materialusis turtas" naujos redakcijos

34.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-11](#), 2008-11-17, Žin., 2008, Nr. 134-5222 (2008-11-22), i. k. 10820AAISAK000VAS-11

Dėl 20-ojo verslo apskaitos standarto "Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda" pakeitimo

35.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-12](#), 2008-12-08, Žin., 2008, Nr. 145-5848 (2008-12-18), i. k. 10820AAISAK000VAS-12

Dėl 13-ojo verslo apskaitos standarto "Nematerialusis turtas" 19 punkto pakeitimo

36.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-13](#), 2008-12-08, Žin., 2008, Nr. 145-5849 (2008-12-18), i. k. 10820AAISAK000VAS-13

Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto "Ilgalaikis materialusis turtas" 18 punkto pakeitimo

37.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-1](#), 2010-02-10, Žin., 2010, Nr. 20-964 (2010-02-18), i. k. 11020AAISAK000VAS-1

Dėl 3-ojo verslo apskaitos standarto "Pelno (nuostolių) ataskaita" pakeitimo

38.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-2](#), 2010-02-10, Žin., 2010, Nr. 20-965 (2010-02-18); Žin., 2010, Nr. 22-0 (2010-02-23), i. k. 11020AAISAK000VAS-2

Dėl 4-ojo verslo apskaitos standarto "Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita" pakeitimo

39.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-3](#), 2010-02-10, Žin., 2010, Nr. 20-966 (2010-02-18), i. k. 11020AAISAK000VAS-3

Dėl 2-ojo verslo apskaitos standarto "Balansas" pakeitimo

40.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-5](#), 2010-02-19, Žin., 2010, Nr. 23-1116 (2010-02-25), i. k. 11020AAISAK000VAS-5
Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto "Ilgalaikis materialusis turtas" papildymo

41.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-7](#), 2010-03-05, Žin., 2010, Nr. 29-1367 (2010-03-13), i. k. 11020AAISAK000VAS-7
Dėl 3-iojo verslo apskaitos standarto "Pelno (nuostolių) ataskaita" pakeitimo

42.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-8](#), 2010-03-05, Žin., 2010, Nr. 29-1368 (2010-03-13), i. k. 11020AAISAK000VAS-8
Dėl 4-ojo verslo apskaitos standarto "Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita" pakeitimo

43.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-9](#), 2010-03-05, Žin., 2010, Nr. 29-1369 (2010-03-13), i. k. 11020AAISAK000VAS-9
Dėl 2-ojo verslo apskaitos standarto "Balansas" pakeitimo

44.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-12](#), 2010-05-13, Žin., 2010, Nr. 57-2828 (2010-05-18), i. k. 11020AAISAK000VAS-12
Dėl 1-ojo verslo apskaitos standarto "Finansinė atskaitomybė" tvirtinimo

45.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-13](#), 2010-06-02, Žin., 2010, Nr. 68-3430 (2010-06-12), i. k. 11020AAISAK000VAS-13
Dėl 6-ojo verslo apskaitos standarto "Aiškinamasis raštas" tvirtinimo

46.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-14](#), 2010-06-04, Žin., 2010, Nr. 68-3431 (2010-06-12); Žin., 2010, Nr. 71-0 (2010-06-19), i. k. 11020AAISAK000VAS-14
Dėl 5-ojo verslo apskaitos standarto "Pinigų srautų ataskaita" tvirtinimo

47.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-26](#), 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7394 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK000VAS-26
Dėl 2-ojo verslo apskaitos standarto "Balansas" pakeitimo

48.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-27](#), 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7395 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK000VAS-27
Dėl 7-ojo verslo apskaitos standarto "Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas" pakeitimo

49.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-28](#), 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7396 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK000VAS-28
Dėl 9-ojo verslo apskaitos standarto "Atsargos" pakeitimo

50.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-29](#), 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7397 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK000VAS-29
Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto "Ilgalaikis materialusis turtas" pakeitimo

51.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-30](#), 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7398 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK000VAS-30
Dėl 13-ojo verslo apskaitos standarto "Nematerialusis turtas" pakeitimo

52.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-34](#), 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7402 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK000VAS-34

Dėl 19-ojo verslo apskaitos standarto "Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei pobalansiniai įvykiai" pakeitimo

53.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-35](#), 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 144-7403 (2010-12-09), i. k. 11020AAISAK00VAS-35

Dėl 20-ojo verslo apskaitos standarto "Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda" pakeitimo

54.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-4](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 48-2354 (2011-04-23), i. k. 11120AAISAK000VAS-4

Dėl 21-ojo verslo apskaitos standarto "Dotacijos ir subsidijos" tvirtinimo

55.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-14](#), 2011-12-07, Žin., 2011, Nr. 154-7332 (2011-12-17), i. k. 11120AAISAK00VAS-14

Dėl 13-ojo verslo apskaitos standarto "Nematerialusis turtas" pakeitimo

56.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-17](#), 2011-12-23, Žin., 2011, Nr. 161-7674 (2011-12-29), i. k. 11120AAISAK00VAS-17

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" pakeitimo

57.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-18](#), 2011-12-23, Žin., 2011, Nr. 161-7675 (2011-12-29), i. k. 11120AAISAK00VAS-18

Dėl viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 16 d. įsakymo Nr. VAS-9 "Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto "Ilgalaikis materialusis turtas" naujos redakcijos" pakeitimo

58.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-21](#), 2011-12-23, Žin., 2011, Nr. 161-7678 (2011-12-29), i. k. 11120AAISAK00VAS-21

Dėl 7-ojo verslo apskaitos standarto "Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas" tvirtinimo

59.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-7](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 62-3158 (2012-06-01), i. k. 11220AAISAK000VAS-7

Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto direktoriaus 2006 m. liepos 17 d. įsakymo Nr. VAS-8 "Dėl 8-ojo verslo apskaitos standarto "Nuosavas kapitalas" pakeitimo" pakeitimo

60.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-8](#), 2012-06-04, Žin., 2012, Nr. 64-3259 (2012-06-07), i. k. 11220AAISAK000VAS-8

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" pakeitimo

61.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-10](#), 2012-08-07, Žin., 2012, Nr. 95-4899 (2012-08-11), i. k. 11220AAISAK00VAS-10

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 3 punkto pakeitimo

62.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-9](#), 2012-08-07, Žin., 2012, Nr. 95-4898 (2012-08-11), i. k. 11220AAISAK000VAS-9

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 2 punkto pakeitimo

63.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-16](#), 2012-10-10, Žin., 2012, Nr. 119-6020 (2012-10-13), i. k. 11220AAISAK00VAS-16

- Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 4 punkto pakeitimo
64.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-19](#), 2012-12-14, Žin., 2012, Nr. 149-7672 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-19
Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 2 punkto pakeitimo
65.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-20](#), 2012-12-14, Žin., 2012, Nr. 149-7673 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-20
Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 3 punkto pakeitimo
66.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-21](#), 2012-12-14, Žin., 2012, Nr. 149-7674 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-21
Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 4 punkto pakeitimo
67.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-22](#), 2012-12-14, Žin., 2012, Nr. 149-7675 (2012-12-20), i. k. 11220AAISAK00VAS-22
Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 8 punkto pakeitimo
68.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-27](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7884 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-27
Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 9 punkto pakeitimo
69.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-28](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7885 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-28
Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 10 punkto pakeitimo
70.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-29](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7886 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-29
Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 11 punkto pakeitimo
71.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-30](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7887 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-30
Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 12 punkto pakeitimo
72.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-31](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7888 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-31
Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 13 punkto pakeitimo
73.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. [VAS-37](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7894 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-37
Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 14 punkto pakeitimo

74.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-38](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7895 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-38

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 15 punkto pakeitimo

75.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-40](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7897 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-40

Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 17 punkto pakeitimo

76.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-17](#), 2013-09-30, Žin., 2013, Nr. 104-5128 (2013-10-03), i. k. 11320AAISAK00VAS-17

Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 12 punkto pakeitimo

77.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-18](#), 2013-10-04, Žin., 2013, Nr. 106-5261 (2013-10-10), i. k. 11320AAISAK00VAS-18

Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 17 punkto pakeitimo

78.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-22](#), 2013-11-25, Žin., 2013, Nr. 122-6223 (2013-11-29), i. k. 11320AAISAK00VAS-22

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 12 punkto pakeitimo

79.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-26](#), 2013-12-11, Žin., 2013, Nr. 129-6607 (2013-12-17), i. k. 11320AAISAK00VAS-26

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 4 punkto pakeitimo

80.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-28](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 131-6727 (2013-12-20), i. k. 11320AAISAK00VAS-28

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 13 punkto pakeitimo

81.

VšĮ Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-29](#), 2013-12-23, Žin., 2013, Nr. 137-6959 (2013-12-28); paskelbta TAR 2013-12-31, i. k. 2013-00130

Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 "Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo" 15 punkto pakeitimo

82.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-27](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13267

Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 2 punkto pakeitimo

83.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-30](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-09-30, i. k. 2014-13260

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 8 punkto pakeitimo

84.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-31](#), 2014-09-30, paskelbta TAR 2014-10-01, i. k. 2014-13346

Dėl Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl Verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 4 punkto pakeitimo

85.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-33](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20443

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 9 punkto pakeitimo

86.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-34](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20572

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 17 punkto pakeitimo

87.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-6](#), 2015-04-13, paskelbta TAR 2015-05-29, i. k. 2015-08347

Dėl 4-ojo verslo apskaitos standarto „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“ tvirtinimo

88.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-22](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08541

Dėl 19-ojo verslo apskaitos standarto „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei poataskaitiniai įvykiai“ tvirtinimo

89.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-30](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08520

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 12 punkto pakeitimo

90.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-31](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-05-29, i. k. 2015-08349

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 13 punkto pakeitimo

91.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-38](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09640

Dėl 11-ojo verslo apskaitos standarto „Sąnaudos“ tvirtinimo

92.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-39](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09647

Dėl 10-ojo verslo apskaitos standarto „Pajamos“ tvirtinimo

93.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-40](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09639

Dėl 3-iojo verslo apskaitos standarto „Pelno (nuostolių) ataskaita“ tvirtinimo

94.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-41](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09638

Dėl 2-ojo verslo apskaitos standarto „Balansas“ tvirtinimo

95.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-44](#), 2015-09-04, paskelbta TAR 2015-09-07, i. k. 2015-13574

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 17 punkto pakeitimo

96.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-45](#), 2015-09-04, paskelbta TAR 2015-09-07, i. k. 2015-13573

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 15 punkto pakeitimo

97.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-47](#), 2015-09-04, paskelbta TAR 2015-09-07, i. k. 2015-13571

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 8 punkto pakeitimo

98.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-49](#), 2015-10-13, paskelbta TAR 2015-10-16, i. k. 2015-15680

Dėl viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ 12 punkto pakeitimo